

[Home](#)>[Een beoefenaar van een juridisch beroep vinden](#)>[Een deskundige zoeken](#)

Een deskundige zoeken

Informatie over het vinden van een deskundige in EU-landen.

Een deskundige is een persoon die door de rechter of de partijen is aangewezen om zijn expertise over een bepaald onderwerp ter beschikking te stellen tijdens een gerechtelijke procedure. Hij is verantwoording verschuldigd aan de rechter, zelfs als hij door de partijen is aangewezen.

Doorgaans zijn de taken en verantwoordelijkheden van deskundigen vastgesteld in de nationale wetgeving. In de meeste landen gelden er eisen (onderwijs, opleiding en/of certificering) voor de erkenning als deskundige in gerechtelijke procedures. Tot nu toe hebben de lidstaten geen overeenstemming bereikt over gemeenschappelijke eisen voor (gerechtelijke) deskundigen en de nationale nomenclaturen lopen sterk uiteen.

Er zijn veel soorten deskundigen:

een getuige-deskundige wordt verzocht feiten te interpreteren en/of een advies te geven op basis van zijn technische deskundigheid of ervaring, teneinde de argumenten van de partijen te verduidelijken;

een technisch deskundige wordt verzocht advies uit te brengen over technische of wetenschappelijke kwesties;

een juridisch deskundige kan worden geraadpleegd over regels, praktijken en rechten die gelden in buitenlandse rechtsstelsels;

overige deskundigen.

De nationale informatiebladen over deskundigen en hun expertise bevatten informatie over de bestaande nationale lijsten en registers van deskundigen, de eisen waaraan deskundigen moeten voldoen, het honorarium en de aansprakelijkheid van deskundigen, alsook informatie over het verloop van de deskundigenprocedures.

Deze nationale informatiebladen zijn opgesteld door het [European Expert and Expertise Institute \(EEEI\)](#) in het kader van het project 'Een deskundige vinden', dat wordt gefinancierd uit hoofde van het programma Justitie van de Europese Commissie.

Laatste update: 17/11/2021

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Een deskundige zoeken - België

I. Lijsten en registers van deskundigen

Uitsluitend de personen die, na beslissing van de minister van Justitie of de door hem gemachtigde ambtenaar en zulks na advies van de aanvaardingscommissie, opgenomen zijn in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen en voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, zijn gemachtigd om de titel van gerechtsdeskundige te voeren en bevoegd om opdrachten als gerechtsdeskundige te aanvaarden en uit te voeren of om de titel van beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk te voeren en bevoegd om de hen bij de wet toevertrouwde vertaal- of tolkwerkzaamheden te verrichten die hen bij wet zijn toevertrouwd.

In het genoemde register zijn ingeschreven, natuurlijke personen die:

onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Unie of er wettelijk verblijven;

niet veroordeeld zijn bij een in kracht van gewijsde gegane veroordeling, zelfs niet met uitstel, tot een correctionele of criminele straf, bestaande uit een geldboete, een werkstraf of een gevangenisstraf, behoudens veroordelingen wegens inbreuken op de wetgeving betreffende de politie over het wegverkeer en behoudens veroordelingen die volgens de minister van Justitie kennelijk geen bezwaar vormen voor de uitvoering van deskundigenonderzoeken in het domein van deskundigheid en specialisatie waarvoor ze zich in de hoedanigheid van gerechtsdeskundige hebben laten registreren of voor de uitvoering van de vertaal- of tolkwerkzaamheden door de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, in de talen waarvoor ze zich hebben laten registreren in de hoedanigheid van beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk.

Dit is ook van toepassing op personen die in het buitenland tot een soortgelijke straf zijn veroordeeld bij een in kracht van gewijsde gegaan vonnis.

ten minste 21 jaar oud zijn voor wat betreft de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken;

het bewijs leveren dat zij over de nodige beroepsbekwaamheid en juridische kennis beschikken;

schriftelijk verklaren ter beschikking van de gerechtelijke autoriteiten te staan

het bewijs leveren van hun beroepsbekwaamheid en juridische kennis;

zich ertoe verbinden een permanente opleiding op hun vakgebied te volgen

zich ertoe verbinden de deontologische code na te leven die door de Koning werd opgesteld en die minstens de beginselen van onafhankelijkheid en

onpartijdigheid bevat

een eed hebben afgelegd.

De Federale Overheidsdienst Justitie beheert het register en werkt het permanent bij.

De opname in het nationaal register geldt voor een periode van zes jaar, die telkens verlengd kan worden voor dezelfde duur. Op dit moment zijn de inschrijvingen slechts voorlopig totdat de aanvaardingscommissie is opgericht. De aanvaardingscommissie is begin juni 2019 met haar werkzaamheden begonnen. Alle bijna 4000 deskundigen/vertalers/tolken moeten vóór 30 november 2022 gescreend worden.

Er is een overgangsregeling voorzien die bepaalt dat deskundigen die voor de gerechtelijke overheden werken uiterlijk zes jaar na de inwerkingtreding van de wet van 10 april 2014 aan de bepalingen ervan moeten voldoen. Bijgevolg wordt de inwerkingtreding uitgesteld tot 1 december 2022.

Op 24 december 2020 is een nieuwe wet van 20 december 2020 in werking getreden, waardoor alle deskundigen in de voorlopige databank kunnen worden opgenomen. Hun voorlopige opname is beperkt tot 30 november 2022.

Momenteel hebben alleen rechters toegang tot dit register. In de toekomst moet het voor iedereen toegankelijk zijn op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie.

Om in het register opgenomen te worden, moet een deskundige bewijzen dat hij over de nodige beroepsbekwaamheid en juridische kennis beschikt (art. 555/8, 4°, Gerechtelijk Wetboek).

Dit bewijs wordt geleverd:

Wat de beroepsbekwaamheid betreft:

voor de gerechtsdeskundigen, een diploma in het domein van deskundigheid waarvoor de kandidaat zich als gerechtsdeskundige laat registreren en een bewijs waaruit vijf jaar relevante ervaring gedurende een periode van acht jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie blijkt, of bij afwezigheid van diploma, het bewijs van vijftien jaar relevante ervaring gedurende de twintig jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie;

voor de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken, elk diploma dat is behaald of elk bewijs waaruit minimum twee jaar relevante ervaring gedurende een periode van acht jaar voorafgaand aan de aanvraag tot registratie blijkt of elk ander bewijs van de kennis van de taal of talen waarvoor hij zich laten registreren heeft; De gerechtsdeskundigen en de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken die in een ander land van de Europese Unie gedomicilieerd zijn, kunnen hun beroepsbekwaamheid bewijzen door een opname in het gelijkaardig register van hun land, waarvan zij het bewijs leveren. Een door het Federaal parlement goed te keuren koninklijk besluit zal de verplichtingen bepalen inzake "permanente opleiding en bijscholing".

Wat de juridische kennis betreft: door een getuigschrift afgegeven na het volgen van een opleiding die beantwoordt aan de voorwaarden die zijn vastgesteld bij [Koninklijk besluit van 30 maart 2018](#).

II. Vergoeding van de gerechtsdeskundigen

In het deskundigenonderzoek in burgerlijke zaken wordt de vergoeding van de gerechtsdeskundige door de partijen vastgesteld. De rechtbank heeft echter het laatste woord en kan beslissen om het voorgestelde ereloon van de deskundige te verminderen.

Bij deskundigenonderzoeken in strafzaken wordt het ereloon bij Koninklijk Besluit vastgesteld.

Partijen kunnen geen rechtsbijstand krijgen met betrekking tot de erelonen van de gerechtsdeskundige.

III. Aansprakelijkheid van de gerechtsdeskundigen

Gerechtsdeskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens de algemene regels (onrechtmatige daad/contractenrecht). De aansprakelijkheid van de gerechtsdeskundige is niet bij wet begrensd tot een bepaald maximum.

IV. Aanvullende informatie over de procedure voor gerechtsdeskundigen

De voornaamste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op gerechtelijke expertises in België zijn [Art. 962 - 991 undecies van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek](#): (tekst beschikbaar in het Nederlands, Frans en Duits).

Het Belgische recht maakt geen onderscheid tussen verschillende soorten deskundigen, maar kent alleen de gerechtsdeskundige. Het maakt alleen een onderscheid tussen gerechtsdeskundigen enerzijds en vertalers/tolken anderzijds.

Deze titel is beschermd.

1. De aanstelling van deskundigen

Volgens het Gerechtelijk Wetboek kunnen alleen rechters en onderzoeksrechters en/of de procureur des Konings een gerechtsdeskundige aanstellen.

Het is de rechtssonderhorigen echter niet verboden hun eigen gerechtsdeskundige om advies te vragen. Een dergelijke particuliere deskundige wordt een "technisch adviseur" genoemd. Hun tussenkomst is niet bij wet geregeld.

Art 962 van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat: "*De rechter kan, ter oplossing van een voor hem gebracht geschil of ingeval een geschil werkelijk en dadelijk dreigt te ontstaan, deskundigen gelasten vaststellingen te doen of een technisch advies te geven. De rechter kan daarbij de deskundigen aanwijzen waarover partijen het eens zijn. Hij kan van de keuze van de partijen slechts afwijken bij een met redenen omklede beslissing. [...]*".

a) De aanstelling door een rechter

Er is geen verschil tussen de aanstelling van een gerechtsdeskundige in het kader van een procedure voor een burgerlijke rechter of een procedure voor een strafrechter. De artikelen 555/6 tot 555/16 van het Gerechtelijk Wetboek zijn zowel van toepassing op burgerlijke als op strafzaken (art. 2 van het Gerechtelijk Wetboek).

Behalve zoals bepaald in artikel 555/15 van het Gerechtelijk Wetboek (spoedeisende gevallen of geen gerechtsdeskundige met de vereiste deskundigheid en specialisatie), zijn rechtbanken verplicht om een deskundige te benoemen die is opgenomen in het Nationaal Register van gerechtsdeskundigen.

De burgerlijke rechtbanken hebben een discretionaire bevoegdheid om elke gerechts deskundige te benoemen die in het register is opgenomen en die zij geschikt achten voor de voorgestelde opdracht. Zij kunnen ook door de partijen gekozen gerechtsdeskundigen aanstellen en mogen niet van deze keuze afwijken, behalve in het geval van een gemotiveerde beslissing.

De deskundigen zijn wettelijk verplicht na te gaan of zij niet in een belangenconflict verkeren.

b) De aanstelling door de partijen

Elke partij kan in burgerlijke zaken het advies van haar eigen gerechtsdeskundige inwinnen. Een dergelijke deskundige wordt een "technisch adviseur" genoemd. Wanneer de partijen een "technisch adviseur" aanstellen, hoeven zij geen bijzondere regels of procedure te volgen.

2. Procedure

De rechter heeft een discretionaire bevoegdheid om te beslissen of een deskundige nodig is voor het geschil of om de waarheid vast te stellen.

De rol van de gerechtsdeskundige bestaat erin de rechter een advies te geven in antwoord op de specifieke opdracht die de rechter hem heeft toevertrouwd. De rechter is nooit gebonden door het advies van de gerechtsdeskundige.

In de burgerlijke procedure houdt de rechter toezicht op het verloop van het deskundigenonderzoek en ziet hij toe op de eerbiediging van de termijnen en op het tegensprekelijk karakter ervan.

De deskundige moet zich houden aan de termijnen van zijn opdracht.

Partijen kunnen het verslag betwisten door middel van verklaringen en door een tegenexpertise in te dienen.

De deskundigen mogen tijdens de procedure contact hebben met de partijen, maar om het beginsel van het tegensprekelijk debat te eerbiedigen, moeten alle mededelingen worden gedaan in aanwezigheid van alle partijen.

a) Verslag van de deskundige

De resultaten van het deskundigenonderzoek worden in een verslag.

Het rapport bevat de vooronderzoeken, de werkzaamheden en bevindingen van de deskundige en zijn conclusies. Het bevat ook alle documenten die door de deskundige zijn geraadpleegd.

Het eindverslag wordt ingediend bij de rechtbank die de deskundige heeft aangewezen.

In burgerlijke zaken kan de rechter, indien hij niet de nodige ophelderings vindt, ofwel de uitvoering gelasten van een aanvullend deskundigenonderzoek door dezelfde gerechtsdeskundige, ofwel de uitvoering gelasten van een nieuw deskundigenonderzoek door een andere gerechtsdeskundige.

b) Hoorzitting

Het gerecht kan de deskundige ter terechtzitting horen. Op verzoek van de deskundige of van de partijen kan de rechter ook de technische raadgevers van de partijen horen.

Laatste update: 05/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([CS](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Een deskundige zoeken - Tsjechië

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Tsjechië zijn er officiële lijsten/registers van deskundigen.

Overeenkomstig artikel 7, lid 4, van de wet inzake deskundigen en tolken (nr. 36/1967 Coll.), uitgevoerd bij de regeling van het ministerie van Justitie van 17 april 1967 (nr. 37/1967 Coll.), zijn de individuele lijsten van beëdigde deskundigen en tolken voor het publiek toegankelijk.

De lijst van deskundigen en tolken kan [hier](#) worden geraadpleegd en die van deskundigeninstituten [hier](#).

De instanties die verantwoordelijk zijn voor het bijhouden van de registers van deskundigen zijn de regionale rechtbanken en het ministerie van Justitie.

Krachtens artikel 4, lid 1, onder a), c) en e), van de wet inzake deskundigen en tolken (nr. 36/1967 Coll.), uitgevoerd bij de regeling nr. 37/1967 Coll., moeten deskundigen aan de volgende criteria voldoen om in het register te worden opgenomen:

voldoen aan de vereisten inzake nationaliteit (Tsjechische onderdanen; EU-onderdanen met een langdurig of duurzaam verblijfsrecht; onderdanen van derde landen met een duurzaam verblijfsrecht);

over de nodige kwalificaties beschikken;

bijkomende scholing hebben gevolgd;

volledig handelingsbekwaam zijn;

geen strafblad hebben.

Met het oog op registratie moeten deskundigen een eed afleggen. De eed luidt als volgt: "Ik beloof dat ik bij mijn werkzaamheden als deskundige de wet strikt zal naleven, dat ik onpartijdig zal handelen conform mijn deskundige kennis, dat ik al mijn kennis ten volle zal benutten en dat ik de feiten waarvan ik bij de uitoefening van mijn werkzaamheden als deskundige kennis heb gekregen, vertrouwelijk zal behandelen."

Deskundigen moeten zich wenden tot de bevoegde rechtbank (in sommige gevallen tot het ministerie) om op de lijst te worden opgenomen.

Een deskundige kan in de volgende gevallen uit het register worden geschrapt:

overlijden;

een verklaring van overlijden op de datum waarop de rechtbank de betrokkene overleden heeft verklaard;

ontneming of beperking van de handelingsbekwaamheid op de datum waarop een rechterlijke uitspraak over de ontneming of beperking van de handelingsbekwaamheid definitief is geworden;

een definitieve veroordeling wegens een opzettelijk misdrijf of een definitieve veroordeling wegens strafbare nalatigheid in verband met de uitoefening van de activiteiten als deskundige;

schriftelijk verzoek tot schrapping van de lijst van deskundigen en tolken, ingediend bij het ministerie van Justitie of bij de president van de regionale rechtbank, na afloop van de kalendermaand waarin het verzoek tot schrapping van de lijst bij het ministerie van Justitie of bij de president van de regionale rechtbank is ingediend.

De beëindiging van de vergunning is verder geregeld in artikel 20b van de wet inzake deskundigen en tolken (nr. 36/1967 Coll.). Deze bepaling is van toepassing in gevallen waarin de deskundige niet langer voldoet aan de voorwaarden voor benoeming tot deskundige of, op de langere termijn, niet in staat is enige activiteit uit te oefenen (lid 2).

Om in het register te worden opgenomen, hoeft de deskundige geen gedragscode of ethische code te onderschrijven. De persoonlijke kenmerken van de kandidaten worden echter wel beoordeeld tijdens het benoemingsproces. Deskundigen moeten een eed afleggen.

De lijst van deskundigen wordt regelmatig bijgewerkt, zowel door het ministerie van Justitie als door de regionale rechtbanken.

Een deskundige kan worden gevonden met behulp van de [zoekfunctie](#). Deze zoekfunctie bestrijkt alle deskundigen.

Deskundigen worden gerangschikt per specialisatie. Er zijn momenteel ongeveer 50 belangrijke specialisaties. De specialisaties zijn opgenomen in het register.

De deskundige moet een activiteitenverslag toezenden aan de instantie die de lijst beheert.

II. Kwalificaties van deskundigen

Deskundigen moeten een bepaald opleidingsniveau in hun vakgebied hebben bereikt om zich deskundig te kunnen noemen.

Deskundigen hoeven geen lid te zijn van een beroepsorganisatie om als deskundige te kunnen werken.

Deskundigen hoeven hun vaardigheden niet regelmatig bij te schaven of te verbeteren. Er is geen systeem voor permanente professionele ontwikkeling.

III. Vergoeding van deskundigen

De vergoeding van deskundigen wordt berekend overeenkomstig regeling nr. 37/1967 Sb. inzake deskundigen en tolken.

Er zijn beperkingen met betrekking tot de wijze waarop deskundigen kunnen worden vergoed.

Door rechtbanken benoemde deskundigen kunnen geen betaling vooraf ontvangen.

De wijze waarop de verplichting tot betaling van de vergoeding van deskundigen wordt nagekomen, wordt hieronder beschreven.

Civiele procedure

De kosten van de procedure zijn inclusief de vergoeding van een deskundige. Elke partij draagt de door haar gemaakte kosten en de kosten van haar vertegenwoordiger. Indien een partij volledig in het gelijk wordt gesteld in de zaak, voorziet de rechtbank in de vergoeding van de kosten die nodig zijn voor de efficiënte uitoefening of de verdediging van een recht tegen een in het ongelijk gestelde partij. Indien een partij slechts gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, verdeelt de rechtbank de kosten op billijke wijze of beslist zij dat geen van de partijen recht heeft op vergoeding. Afhankelijk van de uitkomst van de procedure heeft de staat recht op vergoeding van de door de staat voor de partijen gemaakte procedurekosten, indien deze kosten naar verwachting niet onder een vrijstelling zullen vallen.

Strafprocedure

De kosten voor het voeren van een strafprocedure, met inbegrip van een tenuitvoerleggingsprocedure, komen voor rekening van de staat. Indien de verdachte rechtmatig is veroordeeld, is hij verplicht de staat een vast bedrag terug te betalen voor andere door de staat gemaakte kosten, doch zulks alleen als het deskundigenrapport in de loop van de procedure werd aangevraagd.

De partijen kunnen op generlei wijze aanspraak maken op rechtsbijstand met betrekking tot de vergoeding van de deskundige.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

De regelgeving van de Tsjechische Republiek bevat geen specifieke bepalingen over de aansprakelijkheid van deskundigen. Er gelden wel algemene regels (onrechtmatige daad/verbintenissenrecht).

Tot nu toe zijn deskundigen niet verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Na de komende herziening van het toepasselijke recht zullen deskundigen echter wel verplicht zijn een dergelijke verzekering af te sluiten.

De aansprakelijkheid van deskundigen is niet aan wettelijke beperkingen onderworpen.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op juridische deskundigheid in de Tsjechische Republiek zijn te vinden in wet nr. 36/1967 inzake deskundigen en tolken, wet nr. 99/1963 inzake het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, wet nr. 141/1961 inzake het wetboek van strafvordering en wet nr. 500/2004 inzake het wetboek van bestuursprocesrecht. Er is geen Engelse online versie van deze bepalingen.

De algemene regels voor de benoeming van een deskundige in een procedure voor een civiele, strafrechtelijke of administratieve rechtbank zijn vergelijkbaar. De titel van deskundige is geen beschermde titel.

In het rechtsstelsel van de Tsjechische Republiek wordt er geen onderscheid gemaakt tussen getuigen-deskundigen, technische deskundigen, juridische deskundigen of andere soorten deskundigen.

Er zijn in totaal ongeveer 9 000 deskundigen geregistreerd. Het ministerie van Justitie heeft een ontwerp voor de nieuwe wet inzake deskundigen opgesteld. Dat ontwerp, dat door de regering bij het parlement werd ingediend, zou in 2021 in werking moeten treden.

1. Benoeming van deskundigen

Deskundigen kunnen door een rechtbank en/of door partijen worden benoemd.

In civiele en administratiefrechtelijke procedures is het niet mogelijk om vóór het begin van de procedure een deskundige te benoemen.

In strafprocedures geldt artikel 105, lid 1, van het wetboek van strafvordering. Indien voor de opheldering van de voor de strafprocedure relevante feiten deskundigheid vereist is, vraagt de bij de strafprocedure betrokken autoriteit een deskundige om advies. Indien een dergelijke procedure, gezien de complexiteit van de beoordeelde kwestie, niet voldoende is, benoemt de bij de strafprocedure betrokken autoriteit een deskundige. In de fase vóór het proces wordt de deskundige benoemd door de bij de strafprocedure betrokken autoriteit die het advies van de deskundige noodzakelijk acht voor de beslissing, namelijk de officier van justitie indien de zaak voor nader onderzoek werd terugverwezen, en de rechter-president in een gerechtelijke procedure. De verdachte en in de gerechtelijke procedure de officier van justitie worden op de hoogte gesteld van de benoeming van een deskundige. Andere personen worden in kennis gesteld van de benoeming van een deskundige, indien het noodzakelijk wordt geacht dat zij de deskundige toegang verlenen tot een bepaalde plaats of andere maatregelen nemen die nodig zijn voor de deskundigenprocedure.

1.a. Benoeming door een rechtbank

De rechtbank kan de deskundige benoemen wanneer zij niet over de deskundige kennis beschikt die nodig is in een bepaalde zaak. Er zijn ook gevallen in het civiel recht en het strafrecht waarin het verplicht is een deskundige te benoemen.

Wet op de strafvordering nr. 141/1961 Coll.; wetboek van strafvordering - artikel 105, lid 1. Indien voor de opheldering van de voor de strafprocedure relevante feiten deskundigheid vereist is, vraagt de bij de strafprocedure betrokken autoriteit een deskundige om advies. Indien een dergelijke procedure, gezien de complexiteit van de beoordeelde kwestie, niet voldoende is, benoemt de bij de strafprocedure betrokken autoriteit een deskundige.

De regels voor de benoeming van een deskundige in procedures voor een civiele, strafrechtelijke of administratieve rechtbank zijn vergelijkbaar.

De door de rechtbank aangestelde deskundigen zijn wettelijk verplicht elk belangenconflict te melden.

In de gevallen waarin deskundigen door de rechtbank worden benoemd, gebruikt de rechtbank een lijst of register om deskundigen te selecteren, aangezien de rechtbank krachtens de wet een deskundige moet benoemen die in het register is opgenomen.

1.b. Benoeming door de partijen

Partijen kunnen telkens wanneer zij dat wensen een deskundige benoemen. Deskundigenrapporten van door een partij benoemde juridische deskundigen (die zijn geregistreerd in een nationaal openbaar register), hebben dezelfde rechtskracht als een rapport van een door de rechtbank aangewezen deskundige.

De partijen hoeven geen specifieke procedure of bijzondere regels te volgen wanneer zij een deskundige benoemen.

Beide partijen bij het geschil kunnen niet een enkele deskundige benoemen.

De rechtbank kan niet gelasten dat beide partijen een enkele deskundige benoemen (bijvoorbeeld in zaken met een geringe waarde of bij versnelde procedures) in plaats van elk een eigen deskundige te hebben.

De partijen bij het geschil moeten de deskundige gedetailleerde instructies geven en vragen stellen die de deskundige moet beantwoorden.

2. Procedure

2.a. Civiele procedure

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

De rechtbank houdt geen toezicht of controle op de voortgang van het onderzoek van de deskundige.

Er is geen kwaliteitscontrole op de prestaties van de deskundige (d.w.z. een rechter onthoudt zich in het vonnis van elke beoordeling op dit punt).

Deskundigen worden tijdens het proces meestal onderworpen aan een kruisverhoor.

De rechtbank is niet gebonden aan het advies van de deskundige. Het deskundigenrapport is even belangrijk als elk ander bewijselement en de rechter is verplicht het objectief en in samenhang met de andere bewijselementen te beoordelen. Er bestaat geen vermoeden van de juistheid van het advies van de deskundige die door de rechtbank is benoemd. Het deskundigenrapport van een door een partij benoemde juridische deskundige (die is geregistreerd in een nationaal openbaar register), heeft dezelfde rechtskracht als een rapport van een door de rechtbank aangewezen deskundige. Partijen kunnen het rapport aanvechten door middel van verklaringen.

Er is geen procedure waarbij deskundigen elkaar vóór het proces ontmoeten of aan een kruisverhoor worden onderworpen om te proberen de problemen af te bakenen en de rechtbank in staat te stellen de meningsverschillen te begrijpen.

Deskundigen mogen tijdens de procedure met de partijen in contact staan, maar moeten voldoen aan de vereisten van artikel 11 van de wet inzake deskundigen en tolken (nr. 36/1967 Coll.), waarin is bepaald dat de deskundige (tolk) geen advies (vertaaldiensten) mag verlenen indien de uitvoerende autoriteiten, de partijen of hun vertegenwoordigers, gezien de relatie van de deskundige met de zaak, twijfels kunnen hebben over diens onpartijdigheid.

Zodra de deskundige (tolk) kennis krijgt van feiten die aanleiding geven tot een belangenconflict, deelt hij dat onverwijld mee; voor de partijen geldt dezelfde verplichting. De beslissing dat de deskundige (tolk) geen deskundigenrapport (vertaaldiensten) mag verstrekken, wordt genomen door de instantie die hem heeft benoemd met het oog op de indiening van het deskundigenrapport. De bepalingen inzake getuigen zijn mutatis mutandis van toepassing op de vraag in welke gevallen een deskundige (tolk) mag weigeren een deskundigenrapport (vertaaldiensten) te verstrekken en in welke gevallen er geen deskundigenrapport (vertaaldiensten) mag (mogen) worden gelast.

De partijen zijn verplicht met de deskundigen samen te werken. Soms worden partijen uitgenodigd voor een onderzoek of een ondervraging door de deskundige. Deskundigen hebben het recht om tijdens een zitting vragen te stellen aan getuigen.

De deskundige hoeft met name geen bijeenkomsten met de partijen te beleggen om hun opmerkingen te verzamelen.

1. Deskundigenrapport

De formele vereisten waaraan het deskundigenrapport moet voldoen, zijn opgenomen in artikel 13 van de wet inzake deskundigen en tolken (nr. [E 36/1967 Coll.](#)). In artikel 13 wordt bepaald dat, indien de deskundige het rapport schriftelijk indient, hij verplicht is elk exemplaar te ondertekenen en van een zegel te voorzien; de tolk heeft dezelfde verplichting voor gewaarmerkte vertalingen.

Deskundigen hoeven geen voorlopig rapport in te dienen.

Deskundigen zijn niet verplicht om in het voorlopige rapport of het eindrapport in te gaan op de argumenten van de partijen.

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met andere specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

Er zijn gevallen waarin de deskundige een aanvullend rapport moet opstellen nadat de partijen en de rechter bijkomende vragen hebben gesteld.

De deskundigen stellen hun rapport schriftelijk op. De deskundige kan gevraagd worden zijn rapport te verdedigen.

2. Rechtszitting

De deskundige hoeft niet aanwezig te zijn op preliminaire zittingen.

De deskundige moet aanwezig zijn op een gewone zitting om de vragen van de rechtbank en de partijen te beantwoorden.

Deskundigen worden tijdens het proces meestal onderworpen aan een kruisverhoor.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute (EEEI).

Laatste update: 17/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Denemarken

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Denemarken zijn er verschillende soorten deskundigen. De benoeming, de procedure en het al dan niet bestaan van een openbare lijst of een openbaar register van deskundigen zijn afhankelijk van het soort deskundige dat bij een zaak betrokken is.

Voorbeelden van deskundigen:

deskundig beoordelaar,

beoordelaar bij de rechtbank voor huurgeschillen,

jeugddeskundige,

deskundig taxateur,

technisch deskundige in minder ernstige zaken.

Ook verenigingen kunnen op bepaalde gebieden een deskundigenonderzoek verrichten.

In sommige zaken kan de rechtbank de deskundige opzoeken in een intern gegevensbestand, dat toegankelijk is voor alle rechtbanken van Denemarken. De procedure voor de benoeming van deze deskundigen kan verschillen, maar voor alle deskundigen geldt dat ze een onberispelijke reputatie moeten hebben.

De lijst/het register van deze deskundigen wordt soms ook op de website van de Deense rechtbanken gepubliceerd om de transparantie te waarborgen.

In andere zaken kan de rechtbank iedere persoon aanwijzen die zij geschikt en bekwaam acht. Voor dergelijke zaken houden sommige overheidsinstellingen registers van deskundigen bij, waarin de rechtbank een deskundige met het passende deskundigheidsgebied kan vinden, bijvoorbeeld forensisch onderzoek.

Wanneer er geen lijst beschikbaar is en beide partijen instemmen, zal de rechtbank een deskundige benoemen die vakbekwaam lijkt. Alleen personen met een onberispelijke reputatie kunnen worden benoemd.

II. Kwalificaties van deskundigen

Er worden geen eisen gesteld aan de kwalificaties van deskundigen. De rechtbank is niet gehouden het advies van deskundigen te volgen en kan het vrij beoordelen. Dit geldt ook voor de bewijskracht van het bewijsstuk. Wanneer de Deense beheersdienst van hoven en rechtbanken zich buigt over de aanvraag van een deskundige die als deskundige in minder ernstige zaken wil optreden, pleegt de beheersdienst overleg met de relevante brancheorganisaties en vraagt deze het strafblad van de deskundige op. Voor het overige worden er geen eisen gesteld aan de opleidings- of beroepsachtergrond van deskundigen.

III. Vergoeding van deskundigen

De vergoeding is afhankelijk van het soort deskundige dat bij de zaak betrokken is.

De vergoeding van een **deskundig beoordelaar, beoordelaar bij de rechtbank voor huurgeschillen en jeugddeskundige** is gereguleerd en de vergoedingsregels worden vastgesteld door Deense beheersdienst van hoven en rechtbanken (wet inzake de rechterlijke organisatie, artikel 93, en wet inzake sociale diensten, artikel 172).

In civiele zaken waarin een **deskundige beoordeling** nodig is, bijvoorbeeld een technisch rapport, zijn er geen gereguleerde tarieven of beperkingen op de honoraria van deskundigen. Zij mogen hun honorarium niet van tevoren ontvangen. De rechtbank stelt het honorarium vast dat aan de door de rechtbank benoemde deskundige moet worden betaald voor zijn rapport en zijn aanwezigheid in de rechtbank, alsmede voor de vergoeding van eventuele gemaakte kosten. Voorafgaand aan de beslissing verzoekt de rechtbank de partijen om opmerkingen te maken. Tegelijkertijd beslist de rechtbank over de verdeling van de vergoeding tussen de partijen (wet inzake de rechterlijke organisatie, artikel 208).

De partij die de rechtbank heeft verzocht een deskundigenrapport te laten opstellen en de wettelijke vertegenwoordiger van die partij dragen de kosten die hiermee gemoeid zijn. De wederpartij en haar wettelijke vertegenwoordiger dragen echter ook het deel van de kosten dat verbonden is aan de beantwoording van hun vragen. De partij die heeft verzocht de deskundige op te roepen tot het bijwonen van de rechtszitting, draagt de kosten in dat verband. De rechtbank kan de partijen gelasten om zekerheid te stellen voor de kosten van het deskundigenonderzoek waarom zij hebben verzocht (wet inzake de rechterlijke organisatie, artikel 208).

In strafzaken gelden vergelijkbare regels voor deskundigenonderzoeken (met nodige aanpassingen) (wet inzake de rechterlijke organisatie, artikel 210).

Technisch deskundigen moeten in **minder ernstige zaken** de verwachte kosten begroten en zij mogen de technische vragen niet beantwoorden voordat de vergoeding is geregeld. Vervolgens moeten de partijen opmerkingen geven op de kostenbegroting van de deskundigen. Van belang is dat als partijen geen zekerheid kunnen stellen ter dekking van de kosten, de rechtbank kan beslissen dat de zaak wordt voortgezet zonder deskundigenonderzoek. De Deense beheersdienst van hoven en rechtbanken stelt de regels vast (wet inzake de rechterlijke organisatie, artikel 404).

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Er geldt geen specifieke regel betreffende de aansprakelijkheid van deskundigen. De deskundige moet de beroepsregels met betrekking tot zijn specialisme en de regels inzake onpartijdigheid en beroepsgeheim in acht nemen. Hun aansprakelijkheid wordt dus geregeld door de algemene regels inzake onrechtmatige daad/overeenkomsten. Deze regels voorzien niet in een beperking van de aansprakelijkheid.

Wanneer een deskundige zich niet aan de beroepsregels houdt zoals verwacht, kan hij worden vervangen, kan zijn honorarium worden verlaagd en kan hij zelfs aansprakelijk worden gesteld.

Crimineel gedrag bij de uitvoering van een opdracht kan leiden tot een strafrechtelijke aanklacht.

Tot slot is er geen verplichting om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De regels inzake deskundigenprocedures zijn te vinden in verschillende wetten en zijn afhankelijk van het soort deskundige dat bij een zaak betrokken is. De meeste regels zijn echter te vinden in de wet inzake de rechtelijke organisatie (geconsolideerde wet 2021-09-15 nr. 1835). De regels met betrekking tot jeugddeskundigen zijn deels te vinden in de wet inzake sociale diensten.

De wet inzake de rechtelijke organisatie is deels in het Engels vertaald.

1. Benoeming van deskundigen

In civiele zaken kunnen de deskundigen door de rechtbank of de partijen worden benoemd. Een partij kan de rechtbank verzoeken om een of meer vragen te laten onderzoeken door een deskundige.

In strafzaken beslist de rechtbank of er een deskundige moet worden ingeschakeld wanneer de beklagde of het openbaar ministerie daarom verzoekt.

Zowel de beklagde als het openbaar ministerie kan getuige-deskundigen oproepen.

Deskundigen moeten elk belangenconflict met een partij melden.

In minder ernstige zaken (met vorderingen zonder economische waarde of met een waarde van minder dan 50 000 Deense kroon) kan de rechter beslissen om het advies van een deskundige in te winnen. Deskundigen voor minder ernstige zaken worden door de Deense beheersdienst van hoven en rechtbanken benoemd.

a) Benoeming door een rechtbank

De voorzittende rechter/rechtbank benoemt de deskundige beoordelaars enz. voor de individuele zaak, waarin hun deskundigheid noodzakelijk wordt geacht. De voorzittende rechter kiest een deskundig beoordelaar uit de lijst/het register/het interne gegevensbestand, maar is daar in sommige situaties niet toe verplicht. Voordat de voorzittende rechter/rechtbank beslist de deskundige beoordelaars te benoemen, kunnen de partijen opmerkingen maken over de beslissing.

Wanneer de partijen om een deskundige beoordeling verzoeken, kunnen zij een deskundige benoemen, maar de rechtbank is niet aan hun beslissing gebonden. Wanneer de partijen het eens zijn over de naam van een deskundige, zal de rechter deze deskundige meestal benoemen (zonder daartoe verplicht te zijn). Indien de rechtbank de deskundige benoemt, moet de rechtbank de partijen in kennis stellen van de persoon die hij voornemens is te benoemen en de partijen in de gelegenheid stellen hun opmerkingen te maken. Als er een lijst/register bestaat zal de rechtbank of de partij daar normaal gesproken een deskundige uit kiezen, maar ze zijn daar niet altijd toe verplicht.

b) Benoeming door de partijen

Wanneer de partijen een deskundige willen benoemen om een advies uit te brengen, moeten zij een bepaald proces volgen: wanneer de partijen om een deskundigenonderzoek in civiele zaken verzoeken, moeten zij een schriftelijk verzoek indienen bij de rechtbank. Het verzoek moet informatie bevatten over het doel van het deskundigenonderzoek en over het voorwerp dat door de deskundige moet worden beoordeeld.

Als de rechtbank het verzoek inwilligt, moeten de partijen hun vragen aan de rechtbank voorleggen. Na ontvangst van de vragen benoemt de rechtbank een of meer deskundigen. Zoals hierboven beschreven, kunnen de partijen eveneens een deskundige benoemen, maar de rechtbank is niet gebonden aan hun benoeming.

2. Procedure

a) Civiele procedure

De procedure hangt af van het soort deskundige dat bij de zaak betrokken is. Soms wordt de deskundige opgeroepen voor een rechtszitting om vragen over een bepaald onderwerp te beantwoorden (bv. een jeugddeskundige op het gebied van familierecht, een deskundige beoordeling van technische vragen), en soms moet de deskundige alleen een schriftelijk rapport opstellen. In andere gevallen treedt de deskundige op als een rechter en neemt hij deel aan de beraadslagingen.

Hieronder volgen twee voorbeelden:

De deskundige beoordelaar die door de voorzittende rechter/rechtbank is benoemd voor de individuele zaak waarin zijn deskundigheid nodig wordt geacht, treedt op als rechter (maar met deskundige kennis in een specifieke discipline) en neemt deel aan de beraadslagingen van de rechtbank. In het familierecht wordt de rechtbank bijgestaan door jeugddeskundigen.

In zaken waarin een deskundige beoordeling relevant is voor een bepaalde kwestie, moet de deskundige de van de rechtbank ontvangen vragen beantwoorden in een schriftelijk rapport aan de rechtbank. De deskundige moet de partijen op de hoogte brengen van het tijdstip en de plaats van het onderzoek. Indien het deskundigenrapport ontoereikend is, kan de rechtbank de deskundige opdragen het onderzoek opnieuw uit te voeren of een aanvullend schriftelijk rapport in te dienen. Er zijn voorgedefinieerde modellen voor het deskundigenrapport. De rechtbank houdt geen toezicht op de werkzaamheden van de deskundige. Na de indiening van het rapport kunnen de partijen bijkomende vragen stellen aan de deskundige, voor zover dit door de rechtbank wordt toegestaan. De rechtbank zal dan beslissen of deskundige de bijkomende vragen schriftelijk in een aanvullend rapport of mondeling tijdens een rechtszitting moet beantwoorden. De deskundige kan ook worden opgeroepen tot het bijwonen van een rechtszitting om vragen met betrekking tot het rapport te beantwoorden.

De schriftelijke of mondelinge adviezen van de deskundigen kunnen tijdens het proces door de partijen worden betwist. De rechter is in geen enkel geval aan het advies van de deskundige gebonden.

b) Overige

In strafzaken kan eveneens een beroep worden gedaan op getuige-deskundigen. Zij worden opgeroepen en wonen meestal de rechtszitting bij.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute (EEEI).

Laatste update: 09/05/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([de](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Een deskundige zoeken - Duitsland

I. Lijsten en registers van deskundigen

Er zijn uitgebreide registers van deskundigen. Het aantal specialisaties ligt tussen de twee- en driehonderd.

De lijst met door de kamers van koophandel en industrie gecertificeerde deskundigen vindt u [hier](#).

De website met door de kamers van ambachtelijke bedrijven gecertificeerde deskundigen vindt u [hier](#).

De lijst met door de kamers van landbouw gecertificeerde deskundigen vindt u op de [regionale websites van de kamers van landbouw](#).

De lijst met door de kamers van architecten gecertificeerde deskundigen vindt u op de [regionale websites van de kamers van architecten](#).

Informatie over de door de kamers van ingenieurs gecertificeerde deskundigen en de registers vindt u [hier](#).

De lijst met door de kamer van boekhouders gecertificeerde deskundigen is [hier](#) in te zien.

Op de [website van de vereniging BVS](#), een organisatie van beëdigde deskundigen, staat ook een gegevensbank.

Medisch deskundigen hoeven niet gecertificeerd te zijn. Om een medisch deskundige te vinden, kunt u het best de lijsten op de regionale websites van de genootschappen van artsen raadplegen.

Het is onder rechtbanken algemeen gebruik een deskundige aan te wijzen aan de hand van een register. Als er wordt voldaan aan de voorwaarden, wordt de deskundige automatisch ingeschreven. De kamers die door de overheid zijn belast met de inschrijving, zijn verplicht de registers snel bij te werken.

De voornaamste rechtsregels die in Duitsland gelden voor gerechtelijke deskundigheid zijn:

[artikel 401 e.v. van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) (Zivilprozessordnung);

artikel 36 van de handelswet;

artikel 91 van de wet tot regeling van de ambachtssector;

het wetboek van administratieve rechtspraak;

het wetboek van strafvordering;

de [praktijkrichtlijn voor kamers](#).

II. Kwalificaties van de deskundigen

Alleen personen die hooggekwalificeerd zijn op hun vakgebied, komen in aanmerking voor opname op de lijst van deskundigen. Kandidaten moeten passende praktijkervaring hebben om te kunnen worden ingeschreven. De deskundigheid moet worden gestaafd met geschikte documentatie waaruit de werkervaring van de deskundige blijkt (bv. een cv, kopieën van diploma's voor alle desbetreffende universitaire en professionele kwalificaties, werkervaring, referenties, rapporten, opleidingen). Verder wordt er een examen gehouden door de kamers van handel en industrie en de kamers van ambachtelijke bedrijven en, in het geval van architecten en ingenieurs, door hun respectieve beroepskamers. Naast hun kwalificaties, aanvullende opleidingen en ervaring moeten deskundigen ook aantonen dat zij onafhankelijk en integer zijn.

Erkende deskundigen worden doorgaans voor een periode van vijf jaar gecertificeerd en geregistreerd. Voor het eind van die periode moeten zij bewijs van hun bekwaamheid, integriteit en opleiding overleggen om opnieuw voor vijf jaar te kunnen worden gecertificeerd en geregistreerd (bv. via verificatie en beoordeling van rapporten die moeten worden ingediend voor registratie voor een nieuwe periode van vijf jaar). De verantwoordelijke entiteiten moeten opleidingen verzorgen. Deskundigen die zich niet houden aan de toepasselijke regels of die hun kennis niet op peil houden, kunnen door de kamers worden verwijderd van de lijst.

III. Beloning van de deskundigen

Voor civiel-, bestuurs- en strafrechtelijke zaken wordt de beloning van deskundigen bepaald op grond van de [Duitse wet betreffende beloningen en vergoedingen op justitieel gebied](#) (Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz).

Er kan worden verzocht om een voorschot of vooruitbetaling.

Bij werkzaamheden in het kader van een buitengerechtelijke opdracht wordt de deskundige beloond volgens de overeengekomen vergoedingsregeling.

IV. Verantwoordelijkheid van de deskundigen

Deskundigen zijn verantwoordelijk voor de juistheid van hun oordeel, ongeacht of daarom is gevraagd door een particulier of een rechtbank. Indien een deskundige opzettelijk of wegens grove nalatigheid een onjuist advies uitbrengt aan een rechtbank en dat onjuiste advies ten grondslag ligt aan een rechterlijke beslissing, kan de benadeelde partij een rechtsvordering instellen om te worden vergoed voor de geleden schade (artikel 839 van het Duitse burgerlijk wetboek).

Als een deskundige werkzaamheden uitvoert in het kader van een buitengerechtelijke opdracht, zijn de algemene bepalingen over de (contractuele) verantwoordelijkheid van toepassing.

V. Aanvullende informatie over de deskundigenprocedure

1. Aanwijzing van de deskundigen

De deskundige wordt aangewezen door de rechtbank. De partijen kunnen echter voorstellen doen ten aanzien van de aan te wijzen personen.

a) Aanwijzing door een rechtbank

Voor het aanwijzen van een deskundige maken rechtbanken in het algemeen gebruik van een lijst of register. Zij kunnen echter iedere deskundige aanwijzen die zij geschikt en bekwaam achten. Gerechtelijk deskundigen zijn deskundigen die worden aangewezen door een rechtbank en die van die rechtbank aanwijzingen ontvangen. Hun belangrijkste taak is de rechtbank te ondersteunen met hun deskundigheid.

b) Aanwijzing door de partijen

Als de partijen overeenkomen bepaalde personen aan te wijzen als deskundigen, is de rechtbank verplicht hun keuze te respecteren; de rechtbank kan de keuze van de partijen echter beperken tot een bepaald aantal personen.

Als een partij van haar kant een deskundige wil aanwijzen, wordt die deskundige niet als een gerechtelijke deskundige beschouwd maar als een particuliere deskundige.

2. Procedure

a) Civiele procedure

De rechtbank moet zijn beslissingen motiveren en daarbij verwijzen naar de conclusies van de deskundige als diens oordeel wordt gevolgd. De rechtbank is niet gebonden door dat oordeel maar laat het veelal wel zwaar meewegen in de uitspraak. In het geval van controle ter plaatse moet de deskundige contact opnemen met alle partijen. Als de deskundige bijvoorbeeld aanvullende informatie van de partijen nodig heeft, wordt dat verzoek in beginsel door de rechtbank afgehandeld.

i. Deskundigenrapporten

De partijen kunnen het rapport van de aangewezen deskundige aanvechten door verklaringen af te leggen of door de rechtbank te voorzien van contra-expertise in de vorm van een deskundigenrapport van een door hen in de arm genomen particuliere deskundige.

ii. Zitting

Er kan voorafgaand aan het proces een andere procedure worden gevolgd om bewijzen te verkrijgen ("selbständiges Beweisverfahren"). In dat verband kan de deskundige worden aangewezen voordat de hoofdprocedure plaatsvindt. Die procedure is alleen bedoeld om bewijzen veilig te stellen voor een latere gerechtelijke procedure of ter vermijding van geschillen.

De zitting verloopt volgens een praktijkrichtlijn en procedurevoorschriften. De antwoorden van de deskundige op de gestelde vragen moeten objectief, begrijpelijk en volledig zijn. Het Duitse procesrecht kent geen kruisverhoor maar er kunnen vragen worden gesteld door zowel de rechter als procespartijen.

b) Andere procedures

In strafzaken moet de rechtbank gewoonlijk een deskundige aanwijzen aan de hand van een erkend register van gerechtelijke deskundigen; de rechtbank kan alleen iemand anders kiezen als dat nodig is in verband met specifieke omstandigheden (artikel 73, lid 2, van het wetboek van strafvordering). De rechtbank kan aanwijzingen geven voor de activiteit van de deskundige. Zie voor overige regels het [wetboek van strafvordering](#).

Bovenstaande informatie is verzameld in het kader van het project "Find an Expert" met behulp van contactpersonen voor elk land die zijn geselecteerd door het [European Expertise and Expert Institute](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Estland

I. Lijsten en registers van deskundigen

Volgens de Estse wet inzake forensisch onderzoek is een deskundige een persoon die niet-juridisch of juridisch onderzoek verricht in zaken waarin dit wettelijk is toegestaan. Sommige deskundigen zijn in dienst van overheidsinstellingen ("forensisch deskundigen"), terwijl anderen op de lijst van een gespecialiseerde instelling staan.

Er zijn officiële lijsten van deskundigen in Estland. De lijsten zijn openbaar en kunnen [hier](#) en [hier](#) worden gedownload of geraadpleegd.

Het Estse Forensisch Instituut (EFSI – een nationaal forensisch laboratorium) houdt deze lijsten bij. Een persoon die voldoet aan de eisen van artikel 6, lid 1, punten 1, 2 en 3, en lid 2, punten 1 en 2, van de wet inzake forensisch onderzoek, wordt in de tweede bovenvermelde lijst opgenomen.

II. Kwalificaties van deskundigen

De minimumeisen voor de toekenning van de status van forensisch deskundige zijn gebaseerd op de wet inzake forensisch onderzoek. Een forensisch deskundige verwerft zijn vakbekwaamheid door opleiding.

De opleiding tot forensisch medisch deskundige wordt gegeven aan de Universiteit van Tartu in het kader van de vier jaar durende opleiding tot specialist forensische geneeskunde. Specialisten in opleiding verwerven hun beroepsvaardigheden bij EFSI, een van de opleidingscentra van de Universiteit van Tartu. In Estland is er geen onderwijsinstelling die een opleiding tot forensisch deskundige op andere gebieden van de forensische wetenschap aanbiedt.

Deskundigen worden bij EFSI opgeleid onder begeleiding van ervaren professionals. In de meeste gevallen duurt de opleiding twee jaar. Het opleidingsplan bevat zowel algemene als meer specifieke onderwerpen en het plan is gericht op de verwerving van beroepsbekwaamheden door de deskundige. Het opleidingsplan wordt opgesteld op basis van de specifieke kenmerken van elk type deskundigheid, waarbij ook rekening wordt gehouden met de professionele academische achtergrond en eerdere werkervaring van de deskundige in opleiding.

Als een werknemer voldoet aan de eisen voor forensisch deskundige als bedoeld in de wet inzake forensisch onderzoek, een opleiding heeft gevolgd en voldoende ervaring heeft opgedaan om onafhankelijk deskundig advies te kunnen geven, krijgt hij de status van forensisch deskundige. De functie van forensisch deskundige kan worden opgenomen nadat de eed als forensisch deskundige is afgelegd overeenkomstig de wet inzake forensisch onderzoek.

III. Vergoeding van deskundigen

De financiering van onderzoeken wordt beschreven in hoofdstuk 5 van de wet inzake forensisch onderzoek. De uitvoering van onderzoeken in een nationale forensische instelling wordt gefinancierd uit de jaarlijkse staatsbegroting. De exacte tarieven voor de onderzoeken zijn vastgesteld in de wet inzake forensisch onderzoek, § 26.

Er is geen specifieke methode voor de bepaling van de vergoeding van deskundigen. In de meeste situaties moeten de deskundigen een offerte opmaken voordat ze worden benoemd. Het procesrecht voorziet ook in de vergoeding van de kosten van de deskundige.

De onderzoekskosten omvatten alle kosten die in het kader van het onderzoek worden gemaakt, met inbegrip van de kosten in verband met de inschakeling van deskundigen of instellingen die in onderaanneming werken. De kosten van een buitengerechtelijke deskundigenprocedure kunnen in de procedurekosten worden opgenomen.

Deskundigen kunnen een voorschot op de kosten krijgen.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Deskundigen moeten elke partij bij de procedure op de hoogte brengen van het begin van het onderzoek. Het opzettelijk verstrekken van een vals deskundig advies is een strafbaar feit in de zin van artikel 321 van het wetboek van strafrecht.

Deskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens het algemene recht inzake overeenkomsten en inzake onrechtmatige daad. Daarnaast is er een bijzondere strafrechtelijke bepaling inzake de aansprakelijkheid van een deskundige: valse beschuldiging: (1) het opzettelijk aanvoeren van valse beschuldigingen betreffende een strafbaar feit dat door een andere persoon is gepleegd, wordt bestraft met een geldboete of met een gevangenisstraf van maximaal een jaar; (2) op dezelfde handeling staat, indien het gaat om het frauduleus fabriceren van bewijzen, een geldboete of een gevangenisstraf van maximaal vijf jaar.

De deskundigen zijn niet verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten ter dekking van hun aansprakelijkheid.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

Wettelijke bepalingen over deskundigenprocedures in Estland zijn te vinden in:

[Riigi Teataja \(staatsblad\)](#),

[wetboek van strafvordering](#),

[wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#),

[wet inzake forensische onderzoek](#).

Er is geen verschil tussen de benoeming van deskundigen in civiele procedures en de benoeming van deskundigen in bestuursrechtelijke procedures. In strafrechtelijke procedures wordt op verzoek (gericht aan EFSI) een forensisch deskundige benoemd om, zo nodig, het openbaar ministerie en de rechtbank bij te staan.

De titel van deskundige is niet beschermd in Estland. Bij meer dan 70 % van de strafzaken, 30 % van de civiele procedures en 10 % van de bestuursrechtelijke procedures zijn deskundigen betrokken.

V.1. Benoeming van deskundigen

Deskundigen kunnen door de rechtbank en in sommige gevallen ook door de partijen worden benoemd. Deskundigen kunnen ook worden benoemd in de preliminaire of de vooronderzoeksprocedure. Het is niet verplicht om een deskundige te benoemen die op een van de lijsten is geregistreerd. In strafrechtelijke procedures kan tijdens de vooronderzoeksfase een deskundige worden benoemd door de politie (de opsporingsautoriteit) of het openbaar ministerie.

Indien de partijen geen deskundige benoemen of indien zij het niet eens raken over de vraag wie moet worden benoemd, of indien er vóór het proces een deskundigenrapport is opgesteld, kan de rechtbank een deskundige benoemen. In civiele zaken moeten de partijen vóór de benoeming van de deskundige een voorschot op de kosten van het deskundigenonderzoek bij de rechtbank in depot storten. De partijen kunnen deskundigen ter benoeming voordragen, maar de rechtbank is daardoor niet gebonden.

Er zijn geen significante verschillen wat betreft de benoeming van een deskundige door verschillende rechtbanken en op verschillende rechtsgebieden. De door een rechtbank benoemde deskundigen zijn wettelijk verplicht om elk belangenconflict te melden.

V.2 Procedure

Civiele procedure

Deskundigen zijn over het algemeen verplicht om hun werk grondig, volledig en objectief uit te voeren en ervoor te zorgen dat de uitgebrachte adviezen wetenschappelijk verantwoord zijn. Dit geldt voor alle soorten rechtszaken.

De partijen kunnen het rapport van een deskundige aanvechten door middel van verklaringen of door het verstrekken van een tegenonderzoek.

De rechtbank is niet aan het advies van de deskundige gebonden. De rechtbank kan het advies van de deskundige volgen, zelfs als een van de partijen het advies tijdens het proces heeft aangevochten.

Aangezien het deskundigenrapport slechts een van de bewijsstukken is, zal de rechtbank de bewijskracht van het deskundigenadvies in verhouding tot andere bewijzen in aanmerking nemen.

Er is geen procedure waarbij deskundigen voorafgaand aan het proces bijeenkomen of aan een kruisverhoor worden onderworpen.

Een deskundige mag tijdens de procedure met de partijen in contact staan als hij meer informatie nodig heeft.

1. Deskundigenrapport

In Estland kunnen deskundigenrapporten schriftelijk en soms mondeling worden uitgebracht. Behalve in strafrechtelijke procedures hoeft de deskundige geen specifieke structuur te volgen bij het opstellen van zijn rapport.

De deskundige is verplicht om in het eindrapport in te gaan op de argumenten van de partijen. Wanneer de partijen om een bijkomend rapport verzoeken vanwege problemen in het oorspronkelijke rapport, kan een rechtbank de opstelling van een bijkomend rapport gelasten. Wanneer een deskundig advies onduidelijkheden, tegenstrijdigheden of tekortkomingen bevat die niet kunnen worden weggenomen door middel van bijkomende vragen, heeft de rechtbank het recht om een nieuw onderzoek te gelasten. Het nieuwe onderzoek wordt uitgevoerd door dezelfde of een andere deskundige.

2. Rechtszitting

De deskundigen nemen niet deel aan een preliminaire zitting, maar worden uitgenodigd voor zittingen om vragen van de rechtbank of de partijen te beantwoorden. Het is gebruikelijk dat deskundigen worden onderworpen aan een kruisverhoor. Deskundigen kunnen via een telefoonconferentie worden gehoord als de partijen daar voorafgaand aan de zitting mee instemmen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute EEEI.

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina () is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Een deskundige zoeken - Griekenland

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Griekenland worden de registers van deskundigen gesorteerd op specialisme. De registers van deskundigen worden bijgehouden door de rechtbanken van eerste aanleg. Ze zijn openbaar, maar worden alleen gebruikt door rechters die een deskundige willen benoemen. De rechtbank kan een of meer deskundigen benoemen, indien zij van oordeel is dat de hangende vraagstukken specifieke kennis vereisen. Bovendien is de rechtbank verplicht om deskundigen te benoemen als een partij daarom vraagt, mits de rechtbank van oordeel is dat bijzondere kennis vereist is.

Om in het register te worden opgenomen, moeten deskundigen een aanvraag indienen.

Na een openbare uitnodiging om aanvragen in te dienen bij een civiele of administratieve rechtbank van eerste aanleg (via de officiële website van de rechtbank) dient de kandidaat een schriftelijke aanvraag met zijn persoonsgegevens in bij de secretaris van de rechtbank van eerste aanleg, waarin hij het volgende verklaart:

hij is niet veroordeeld of aangeklaagd voor een misdrijf of een overtreding, waardoor hij is ontzet uit zijn politieke rechten;

zijn beroepsvergunning is niet ontnomen;

zijn recht om over eigendom te beschikken is niet ontnomen wegens insolventie of curatele;

hij is geen rechter, openbaar aanklager of griffier.

Na afloop van de aanvraagprocedure, die elk jaar plaatsvindt, wordt een voorlopig register van deskundigen gepubliceerd. Na een periode voor het instellen van oppositie wordt het definitieve register goedgekeurd door de rechtbank van eerste aanleg met meervoudige kamer.

Voor strafrechtelijke procedures wordt het register van deskundigen beheerd door de raad van strafrechters op voorstel van de openbaar aanklager.

Deskundigen moeten aan de volgende eisen voldoen:

ze zijn ouder dan 21 jaar;

ze zijn handelingsbekwaam en niet geestelijk gehandicapt;

ze zijn niet veroordeeld voor een misdrijf of overtreding, waardoor ze uit hun politieke rechten zijn ontzet of van openbare functies zijn uitgesloten;

hun beroepsvergunning is niet ontnomen;

ze hebben niet de feiten veroorzaakt die het voorwerp van het deskundigenonderzoek vormen;

ze zijn niet de bevoegde magistraat, openbaar aanklager, secretaris of griffier in de desbetreffende procedure;

ze zijn niet veroordeeld voor hetzelfde misdrijf als de beklaagde; en

ze zijn niet de echtgenoot(e), broer of zus of naaste verwant van de beklaagde.

Deskundigen kunnen uit het register worden geschrapt als zij dat wensen, als zij niet meer aan de eisen voldoen of als de bevoegde autoriteit daartoe beslist.

II. Kwalificaties van deskundigen

Deskundigen moeten lid zijn van een beroepsorganisatie om zich deskundige te kunnen noemen.

III. Vergoeding van deskundigen

In strafrechtelijke procedures wordt de vergoeding van de deskundige door de staat betaald. In civiele procedures moet de eiser een voorschot op de kosten van de door de rechtbank benoemde deskundigen betalen. Aan het einde van het proces moeten de kosten worden gedragen door de partij die het proces verliest. Over de honoraria van de deskundige kan vrij worden onderhandeld. De partijen kunnen onder bepaalde voorwaarden rechtsbijstand krijgen voor de vergoeding van de deskundige.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Deskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens het algemene recht inzake overeenkomsten en inzake onrechtmatige daad. Zij zijn niet verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op gerechtelijk deskundigen in Griekenland zijn de artikelen 368-392 van het Griekse wetboek van burgerlijke rechtsvordering en artikel 20, § 7, van koninklijk besluit nr. 566/1968, wet 2882/2001 (onteigeningswetboek). Voorts zijn de artikelen 159-168 van het Griekse wetboek van administratieve rechtsvordering en de artikelen 183-203 van het Griekse wetboek van strafvordering van toepassing.

De rechtbank heeft een discretionaire bevoegdheid om handelingen tot bewijsverkrijging te bevelen, aangezien het doel van waarheidsvinding de overhand heeft. De enige beperking van deze bevoegdheid is het principe van hoor en wederhoor.

1. Benoeming van deskundigen

Deskundigen kunnen door de rechtbank en door de betrokken partijen worden benoemd. De benoeming van deskundigen in bestuursrechtelijke procedures is vergelijkbaar met die in civiele procedures. In een procedure voor een strafrechtbank kan de deskundige tijdens de onderzoeksfase door de openbaar aanklager of door de rechtbank worden benoemd. Hiervoor bestaat er een ander register dan in civiele procedures. De deskundige moet bovendien aan strengere eisen voldoen dan in civiele en bestuursrechtelijke procedures.

a) Benoeming door een rechtbank

De civiele rechtbank heeft de discretionaire bevoegdheid om een deskundige te benoemen, hetzij ambtshalve, hetzij op uitdrukkelijk verzoek van een rechtzoekende indien de relevante feiten niet anders kunnen worden vastgesteld. In dit geval wordt de mondelinge behandeling uitgesteld tot een datum na de indiening van het deskundigenrapport. Het staat de rechtbank vrij om iedere persoon te benoemen die zij geschikt acht om als deskundige op te treden. De deskundige moet elk belangenconflict aan de rechtbank melden. De door de rechtbank benoemde deskundigen hebben toegang tot het dossier.

b) Benoeming door de partijen

In Griekenland bestaan er drie soorten deskundigen die door de partijen kunnen worden benoemd: technisch adviseurs (artikelen 391 en 392 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, artikel 167 van het wetboek van administratieve rechtsvordering, artikelen 204 e.v. van het wetboek van strafvordering), buitengerechtelijke deskundigen en getuige-deskundigen. Technisch adviseurs worden door de rechtzoekende benoemd om het optreden van een door de rechtbank benoemde deskundige te controleren. De buitengerechtelijke deskundige wordt door de partij gekozen. Zijn rapport moet door de partijen worden ingeroepen en ingediend, anders wordt het onontvankelijk verklaard. Als aan deze voorwaarden is voldaan, onderzoekt en beoordeelt de rechtbank vrijelijk het advies van de deskundige. Het rapport wordt niet als bewijs beschouwd. Het dient veeleer als juridische onderbouwing van het betoog van de rechtzoekende. Getuige-deskundigen zijn getuigen met specifieke wetenschappelijke of technische kennis, die door de rechtbank worden verhoord. De rechtbank kan beslissen of zij de redenering in haar oordeel baseert op het advies van de deskundige. De rechtbank kan haar oordeel zelfs op het advies van de deskundige baseren als het deskundigenrapport in strijd met de procedureregels is opgesteld. Indien de schending van de procedureregels echter aanzienlijk is, wordt het deskundigenrapport geacht niet te bestaan. In dit geval mag de rechter de redenering van zijn oordeel niet baseren op het advies van de deskundige.

2. Procedure (civiel)

De door de rechtbank benoemde deskundigen kunnen door de technisch adviseurs van de partijen aan een kruisverhoor worden onderworpen als de partijen dergelijke adviseurs in de arm hebben genomen. De enige verplichting van de deskundige bestaat erin het rapport te verstrekken. De door de partijen benoemde deskundigen mogen tijdens de procedure in contact staan met de partijen, terwijl de door de rechtbank benoemde deskundigen daarvoor de toestemming van de rechtbank nodig hebben.

a) Deskundigenrapport

In de Griekse deskundigenprocedure is geen voorlopig deskundigenrapport vereist. Het hoofdrapport kan schriftelijk of mondeling worden uitgebracht. De deskundige hoeft bij het opstellen van zijn rapport geen bepaalde structuur te volgen.

Indien de rechtbank het rapport als onvolledig beschouwt of indien de deskundige een ongerechtvaardigde fout heeft gemaakt, kan de rechtbank ambtshalve of op verzoek van de partijen de opstelling van een nieuw of een bijkomend rapport gelasten. De rechtbank kan de deskundige ook veroordelen tot betaling van de gerechtskosten wegens ongerechtvaardigde fouten van de deskundige.

Het rapport van de deskundige kan worden aangevochten door de verklaringen van de partijen en een tegenonderzoek.

b) Rechtszitting

Alleen in uitzonderlijke gevallen beveelt de rechter de deskundige om de rechtszitting bij te wonen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute EEEI.

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Frankrijk

I. Lijsten en registers van deskundigen

Elk hof van beroep en het Franse hooggerechtshof voor civiele en strafzaken (hof van cassatie) houdt een lijst of register van deskundigen bij.

Rechtbanken en openbare aanklagers mogen echter iedere persoon benoemen die zij geschikt en bekwaam achten. In dergelijke gevallen moeten zij hun keuze met redenen omkleden.

De lijsten van deskundigen worden gepubliceerd op de websites van de rechtbanken en in het bijzonder op de website van het [hof van cassatie](#) en de hoven van beroep.

Om op een lijst van een rechtbank te worden opgenomen, moeten de deskundigen aan de volgende eisen voldoen:

Zij zijn jonger dan 70 jaar. In de praktijk moet de deskundige tussen 35 en 57-58 jaar oud zijn om op een lijst van deskundigen te worden opgenomen.

Zij zijn een burger van de Europese Unie.

Zij hebben niet in strijd met eer, eerlijkheid en goede zeden gehandeld.

Zij zijn niet onderworpen aan een disciplinaire of bestuursrechtelijke sanctie die heeft geleid tot ontslag, schrapping uit het register, herroeping van de status, intrekking van een erkenning of intrekking van een vergunning.

Zij zijn niet verwickeld in een procedure inzake persoonlijk faillissement of onderworpen aan enige andere sanctie waarin het handelswetboek voorziet.

Zij oefenen gedurende een minimumperiode een activiteit uit die verband houdt met hun specialisme.

Zij hebben geen enkele activiteit verricht die onverenigbaar is met de onafhankelijkheid die nodig is voor de uitvoering van een gerechtelijk (juridisch) deskundigenonderzoek.

Zij hebben hun hoofdactiviteit binnen het rechtsgebied van de rechtbank uitgeoefend.

Deskundigen die gespecialiseerd zijn in vertalingen en die een aanvraag indienen om op een lijst van een rechtbank van eerste aanleg te worden opgenomen, moeten hun beroep uitoefenen in het plaatselijke rechtsgebied van de specifieke rechtbank of in dit rechtsgebied wonen indien zij reeds met pensioen zijn gegaan

De aanvraag tot registratie van de deskundige wordt onderzocht door het openbaar ministerie en de rechters van de rechtbank van eerste aanleg. De beslissing wordt genomen door een vergadering van rechters van het hof van beroep.

Deskundigen moeten een eed afleggen voordat ze in het register worden opgenomen.

Om op de lijst van het hof van cassatie (nationale lijst) te worden opgenomen, moet een deskundige ten minste vijf jaar op een lijst van een hof van beroep (regionale lijst) staan.

Elke deskundige die voor het eerst in het register wordt opgenomen, moet na drie jaar opnieuw een aanvraag tot registratie indienen. Vanaf dat moment moeten deskundigen elke vijf jaar opnieuw een aanvraag tot registratie indienen. De beslissing om een deskundige niet opnieuw in het register op te nemen, moet worden gemotiveerd en kan worden aangevochten

Deskundigen kunnen uit het register worden geschrapt door een disciplinaire maatregel van het hof van beroep, die kan worden aangevochten.

Door de [Franse federatie van deskundigen](#) is een ethische code gepubliceerd.

II. Kwalificaties van deskundigen

Over het algemeen moeten de deskundigen voldoende gekwalificeerd zijn in hun vakgebied.

Deskundigen moeten beschikken over beroepservaring en kennis van de procedureregels, in het bijzonder van de regels die van toepassing zijn op deskundigenprocedures.

Zij moeten zich permanent bijscholen en dit wordt elke vijf jaar gecontroleerd door de hoven van beroep. De permanente bijscholing van deskundigen omvat: opleiding op het gebied van hun specialisme, die wordt gegeven door beroepsorganisaties;

opleidingsessies over het verloop van deskundigenprocedures, die worden gegeven door rechters en verenigingen van deskundigen.

III. Vergoeding van deskundigen

In strafrechtelijke procedures geldt er een regeling voor de honoraria van de deskundige met betrekking tot bepaalde taken die de deskundige verricht. Voor sommige vakgebieden kan de openbaar aanklager of de onderzoeksrechter een aanbesteding voor een deskundigenonderzoek uitschrijven en de voordeligste offerte kiezen. Het ministerie van Justitie betaalt de kosten van het deskundigenonderzoek uit de justitiebegroting.

In civiele zaken wordt de vergoeding over het algemeen berekend op basis van het aantal uren dat de deskundige aan de zaak heeft gewijd, vermenigvuldigd met een uurtarief, vermeerderd met de kosten en de btw.

De rechtbank beslist over het bedrag van de vergoeding van de deskundige, in het kader van een procedure op tegenspraak, door rekening te houden met de tijdige indiening van het deskundigenrapport, de kwaliteit van het rapport en de mate van zorgvuldigheid waarmee de deskundige zijn taak heeft uitgevoerd.

Het is meestal de klager die een voorschot op de vergoeding van de deskundige betaalt. De rechtbank kan echter beide partijen gelasten tot betaling van een deel van het voorschot op deze kosten.

In haar eindbeslissing zal de rechtbank de in het ongelijk gestelde partij veroordelen tot betaling van de vergoeding van de deskundige.

Er is rechtsbijstand beschikbaar om de kosten van de deskundigenprocedure te dekken.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

De deskundige is verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

De verzekering dekt de wettelijke en beroepsaansprakelijkheid van de deskundige, met inbegrip van opdrachten in andere lidstaten van de Europese Unie.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

In strafrechtelijke procedures kunnen deskundigen worden benoemd door de onderzoeksrechter, de openbaar aanklager of door een politieambtenaar met bevoegd gezag (*officier de police judiciaire*: een politieambtenaar die volgens de Franse wet belast is met het strafrechtelijk onderzoek en verdachten in hechtenis mag nemen).

In alle andere gevallen wordt de deskundige alleen door de rechtbank benoemd, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een partij.

In civiele procedures is een voorlopig deskundigenrapport niet verplicht, maar wordt het wel ten eerste aanbevolen en is het vaak specifiek vereist. De deskundige levert een schriftelijk eindrapport af. Indien de deskundige het nodig acht om een technisch adviseur te raadplegen die gespecialiseerd is in een ander vakgebied, zal de deskundige het advies van de technisch adviseur bij het deskundigenrapport voegen. De rechtbank kan de deskundige oproepen om tijdens de mondelinge behandeling te getuigen, wanneer het rapport geen adequate basis vormt voor de beslissing van de rechtbank. In het eindrapport moet elke vraag van de rechtbank worden beantwoord en moet rekening worden gehouden met alle opmerkingen die de partijen in de loop van de deskundigenprocedure aan de deskundige hebben gericht.

1. Benoeming van deskundigen

De titel van deskundige (*expert de justice*) wordt beschermd door het strafrecht. De deskundige staat op een lijst die wordt bijgehouden door de hoven van beroep en het hof van cassatie.

Er zijn tussen de 8 000 en 10 000 gerechtelijk deskundigen in Frankrijk.

In civiele, handelsrechtelijke en bestuursrechtelijke zaken kunnen deskundigen worden benoemd in een preliminaire of vooronderzoeksprocedure. 80 % van de deskundigenprocedures wordt voorafgaand aan het proces ingeleid.

De rechtbank benoemt een deskundige wanneer hij technisch advies nodig heeft voor de beslechting van het geschil: de rechtbank kan de deskundige ambtshalve of op verzoek van een van de partijen benoemen. De rechter bepaalt welke partij een voorschot op de kosten betaalt om het honorarium van de deskundige te dekken.

De partijen kunnen een deskundige voordragen, maar het is altijd de rechtbank of de openbaar aanklager die beslist welke deskundige wordt benoemd. Tenzij specifieke redenen worden opgegeven, moet de deskundige worden gekozen uit een lijst die door een hof van beroep is opgesteld. In civiele procedures zijn de partijen in hoge mate bij de werkzaamheden van de deskundige betrokken. Zij moeten meewerken en ingaan op alle verzoeken om documenten van de deskundige. Zij kunnen de deskundige tijdens vergaderingen op tegenspraak rechtstreeks verhoren en de deskundige verzoeken om commentaar op hun opmerkingen te geven. Deze mogelijkheden zijn veel beperkter in strafrechtelijke procedures, waar de deskundige zijn opdracht uitvoert onder de sterke afhankelijkheid van de rechter of de openbaar aanklager die hem heeft benoemd.

2. Procedure

Voornaamste wetteksten die van toepassing zijn op gerechtelijk deskundigen in Frankrijk:

wetboek van strafvordering en wetboek van burgerlijke rechtsvordering,
wet 71-498 van 29 juni 1971 betreffende gerechtelijk deskundigen, meermaals gewijzigd, met name op 18 november 2016,
decreet van 23 december 2004, meermaals gewijzigd.

Deskundigen kunnen tijdens de procedure in contact staan met de partijen, maar daarbij moet het beginsel van hoor en wederhoor strikt in acht worden genomen. Uitzonderingen hebben betrekking op medische of bedrijfsgeheimen.

Er is geen opgelegde structuur voor de rapporten die deskundigen schrijven, maar er bestaan wel initiatieven om deze leemte op te vullen.

Desalniettemin moeten deskundigen in het rapport:

hun argumentatie onderbouwen,
de documenten specificeren waarop zij hun advies hebben gebaseerd,
de verklaringen van de partijen becommentariëren,
een volledige lijst geven van de documenten die aan hen zijn verstrekt.

Wanneer de rechtbank om een voorlopig rapport heeft verzocht, stuurt de deskundige dit rapport naar de partijen om hun verklaringen te verzamelen.

In strafzaken moet de deskundige de rechtszitting bijwonen. In civiele zaken kan de rechtbank de deskundige vragen de rechtszitting bij te wonen.

De deskundige kan bij beslissing van de rechtbank worden verplicht een bijkomend rapport op te stellen, bijvoorbeeld nadat partijen opmerkingen hebben gemaakt over het rapport en bijkomende vragen hebben gesteld.

De rechtbank controleert de voortgang van de onderzoeken van de deskundige. Deze taak is toegewezen aan een specifieke rechter van de rechtbanken van eerste aanleg.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute EEEI](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Kroatië

I. Lijsten en registers van deskundigen

Om de in een rechtszaak vastgestelde feiten te verifiëren of te verduidelijken, is het soms noodzakelijk dat een rechtbank een deskundige benoemt, die op basis van zijn deskundigheid een deskundig advies uitbrengt.

De districts- en handelsrechtbanken houden een lijst bij van deskundigen die door de rechtbanken kunnen worden benoemd, alsmede een lijst van rechtspersonen, instituten, instellingen en overheidsorganen die gemachtigd zijn om als deskundige op te treden (hierna "lijst van juridische entiteiten" genoemd). De lijsten worden op de websites van de rechtbanken gepubliceerd.

Het ministerie van Justitie houdt voor het hele grondgebied van de Republiek Kroatië een unieke elektronische en op deskundigheidsgebied gesorteerde [lijst van deskundigen die door de rechtbanken kunnen worden benoemd](#) en een [lijst van juridische entiteiten](#) bij, en publiceert deze lijsten op [zijn website](#).

Deskundigen kunnen de procedure voor inschrijving in de lijst inleiden door een aanvraag in te dienen bij de president van de districts- of handelsrechtbank die bevoegd is voor de woonplaats van de kandidaat of de zetel van de juridische entiteit. Onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie en onderdanen van landen die de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte hebben ondertekend en die geen vast verblijf in de Republiek Kroatië hebben, verzoeken om inschrijving in de lijst bij de districtsrechtbank van Zagreb of de handelsrechtbank van Zagreb.

Als de kandidaat voor de inschrijving in de lijst aan de eisen voldoet, nodigt de president van de bevoegde districts- of handelsrechtbank de kandidaat uit om een examen af te leggen met betrekking tot zijn kennis van de organisatie van de rechterlijke macht, het overheidsbestuur en de juridische terminologie, alvorens te beslissen of de kandidaat als deskundige in de lijst kan worden ingeschreven. Het examen wordt afgenomen door de kennisbeoordelingscommissies van de districtsrechtbanken, die zijn samengesteld uit een president en twee leden (beide rechters van die rechtbank). Een kandidaat voor een voltijdse baan die over een diploma in de rechten beschikt, is niet verplicht om het examen af te leggen. De president van de bevoegde rechtbank nodigt de kandidaat die wil worden ingeschreven in de lijst en die het examen met succes heeft afgelegd, uit om een beroepsopleiding te volgen bij een beroepsvereniging van gerechtelijk deskundigen. (Forensisch specialisten die in het bezit zijn van een geldige werkvergunning (licentie) en medewerkers die deskundigenonderzoeken uitvoeren in instituten, instellingen en overheidsorganen, zijn echter niet verplicht om een beroepsopleiding te volgen op de deskundigheidsgebieden waarvoor deze instituten, instellingen en overheidsorganen gemachtigd zijn om deskundigenonderzoeken uit te voeren).

Nadat de beroepsopleiding is afgerond en is aangetoond dat de kandidaat in aanmerking komt voor inschrijving in de lijst van deskundigen, of zodra de voorwaarden voor het verrichten van een gerechtelijk deskundigenonderzoek zijn vervuld, beslist de president van de bevoegde districts- of handelsrechtbank over de aanvraag.

De door de rechtbank benoemde deskundigen of juridische entiteiten moeten gedurende de gehele periode van de uitvoering van het deskundigenonderzoek verzekerd zijn. Het bewijs dat een aansprakelijkheidsverzekering (verzekeringspolis) is afgesloten, wordt vóór de inschrijving in de lijst en elk daaropvolgend jaar tijdens de inschrijvings- of machtigingsperiode aan de president van de bevoegde districts- of handelsrechtbank overgelegd. Deskundigen worden voor een periode van vier jaar in de lijst ingeschreven. Een rechtspersoon, instituut, instelling of overheidsorgaan is gemachtigd om gedurende een periode van vier jaar als gerechtelijk deskundige op te treden.

De ingeschreven deskundige legt de eed af voor de president van de rechtbank die hem als geregistreerd deskundige heeft ingeschreven.

Na het verstrijken van de inschrijvingsperiode kan een geregistreerde deskundige opnieuw worden ingeschreven voor een periode van vier jaar en kan een rechtspersoon, een instituut, een instelling of een overheidsorgaan opnieuw worden gemachtigd om gerechtelijke deskundigenonderzoeken uit te voeren. Het verzoek tot herinschrijving of machtiging moet uiterlijk 30 dagen vóór het verstrijken van de huidige inschrijving worden ingediend.

De inschrijving van een deskundige in de lijst wordt door de president van de bevoegde districts- of handelsrechtbank (tijdelijk) ingetrokken:

als de deskundige daarom verzoekt,

als de deskundige van woonplaats verandert, als wordt vastgesteld dat de voorwaarden voor registratie niet zijn vervuld of dat de voorwaarden voor de inschrijving niet meer zijn vervuld,

als hij op grond van een definitief besluit van de bevoegde autoriteit ongeschikt is verklaard voor het verrichten van werkzaamheden op het gebied waarvoor hij is ingeschreven,

als hij bij definitieve uitspraak handelingsonbekwaam is verklaard,

als hij is veroordeeld voor een strafbaar feit en die veroordeling een belemmering vormt voor de bekleding van openbare functies,

als hij de taken van een deskundige te kwader trouw of onachtzaam uitvoert,

als hij na afloop van de voorgeschreven termijn geen bewijs overlegt van het afsluiten van een aansprakelijkheidsverzekering voor de uitoefening van de taken van een geregistreerde deskundige,

als hij zich niet houdt aan zijn geheimhoudingsplicht ten aanzien van de feiten waarvan hij tijdens de uitvoering van een deskundigenonderzoek kennis heeft genomen.

De president van de bevoegde districts- of handelsrechtbank schrapt een deskundige definitief van de lijst, als de deskundige het werk van een door de rechtbank benoemde deskundige uitvoert nadat het bevel houdende tijdelijke ontzegging van of verbod op de uitvoering van zijn taken uitvoerbaar is geworden.

Deskundigen of juridische entiteiten die gemachtigd zijn om als door de rechtbank benoemde deskundige op te treden, zijn verplicht om eventuele wijzigingen in hun gegevens onmiddellijk te melden aan de rechtbank die hen heeft ingeschreven of gemachtigd. De rechtbank is verplicht deze wijzigingen onmiddellijk aan te brengen in de lijsten waarin de deskundigen of juridische entiteiten die door de rechtbank zijn gemachtigd, zijn ingeschreven.

II. Kwalificaties van deskundigen

In het besluit inzake door de rechtbanken benoemde deskundigen (staatsblad 38/14, 123/15, 29/16 corrigendum en 61/19) zijn de voorwaarden en de procedure vastgesteld voor de inschrijving van door de rechtbanken benoemde deskundigen, alsmede hun rechten en plichten.

Een persoon kan als een door de rechtbank benoemde deskundige optreden als die persoon:

1. een onderdaan van de Republiek Kroatië is, of een onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie of een onderdaan van een land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte,

2. in staat is de taken van een door de rechtbank benoemde deskundige uit te voeren,

3. na het voltooien van de passende studies of opleidingen beroepservaring heeft opgedaan, namelijk:

ten minste 8 jaar – als de persoon een universitair of een specialistisch postdoctoraal diploma heeft behaald;

ten minste 10 jaar – als de persoon de relevante bachelor of professionele bachelor heeft gehaald;

ten minste 12 jaar – als de persoon het passende secundair onderwijs heeft afgemaakt en er geen relevante bachelor of professionele bachelor of specialistische postdoctorale diploma's beschikbaar zijn,

4. is geslaagd voor het examen met betrekking tot de kennis van de organisatie van de rechterlijke macht, het overheidsbestuur en de juridische terminologie,

5. met succes een beroepsopleiding heeft afgerond, zoals gedefinieerd door de betreffende beroepsvereniging,

6. een aansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten voor de uitvoering van de werkzaamheden als een door de rechtbank benoemde deskundige,

7. de diploma's heeft behaald die relevant zijn voor zijn vakgebied,

8. er niet van wordt weerhouden openbare functies te bekleden.

De beroepsopleiding mag niet langer dan een jaar duren. Beroepsverenigingen zijn verplicht om mentoren voor de beroepsopleiding aan te stellen. Een geregistreerde deskundige kan als opleidingsmentor worden benoemd als hij ten minste vijf jaar ervaring heeft met de uitvoering van de werkzaamheden van een door de rechtbank benoemde deskundige. De lijst van de mentoren moet worden overgelegd aan de districts- en handelsrechtbanken. De bekwaamheid van een kandidaat (die is uitgenodigd om de beroepsopleiding te volgen) om de taken van een door de rechtbank benoemde deskundige uit te voeren, wordt bepaald aan de hand van het rapport over de door de kandidaat gevolgde beroepsopleiding. Binnen een maand na de afronding van de beroepsopleiding moet de betreffende beroepsvereniging een schriftelijk advies opstellen over de goede afloop van de opleiding van de kandidaat en zijn bekwaamheid om het werk van een door de rechtbank benoemde deskundige uit te voeren, op basis van een door de opleidingsmentor opgesteld rapport. De betreffende beroepsvereniging is verplicht dit rapport te sturen naar de president van de betrokken districts- of handelsrechtbank.

Gespecialiseerde artsen voldoen aan de voorwaarden om in het register te worden ingeschreven, nadat zij zijn geslaagd voor het examen voor specialisten.

Juridische entiteiten komen in aanmerking voor het verrichten van gerechtelijke deskundigenonderzoeken:

als zij voor een bepaald gebied ook geregistreerd zijn in hun vakgebied;

als hun werknemers zijn ingeschreven in de lijst van deskundigen voor het gebied waarvoor om machtiging wordt verzocht;

als zij een aansprakelijkheidsverzekering hebben afgesloten voor de uitvoering van gerechtelijke deskundigenonderzoeken.

III. Vergoeding van deskundigen

In rechtszaken worden de deskundigen hoofdzakelijk gekozen uit de lijst van geregistreerde deskundigen.

De door de rechtbank benoemde deskundigen hebben recht op een honorarium en vergoeding van materiële kosten. De hoogte van de vergoeding wordt individueel door de rechtbank bepaald aan de hand van een speciale prijslijst voor de vergoeding van materiële kosten en honoraria van door de rechtbank benoemde deskundigen. De voornoemde prijslijst is een integraal onderdeel van het reglement voor door de rechtbank benoemde deskundigen.

De door de rechtbank benoemde deskundige wordt na afloop van het deskundigenonderzoek vergoed.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Een door de rechtbank benoemde deskundige of juridische entiteit moet gedurende de gehele periode van de uitvoering van het deskundigenonderzoek verzekerd zijn. Een aansprakelijkheidsverzekering voor de uitvoering van een gerechtelijk deskundigenonderzoek dekt ten minste een bedrag van 200 000,00 HRK (ca. 26 807,50 EUR) voor natuurlijke personen en 500 000,00 HRK (ca. 67 018,74 EUR) voor juridische entiteiten.

Een burger van een EU-lidstaat of van een land dat partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte kan zich voor de uitoefening van zijn functie als deskundige laten verzekeren in zijn land van herkomst.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De benoeming van een deskundige wordt geregeld door het procesrecht, dat wil zeggen het wetboek van burgerlijke rechtsvordering en het wetboek van strafvordering.

VI. Benoeming van deskundigen

Deskundigen worden op verzoek van een partij of ambtshalve door de rechtbank benoemd in een bepaalde rechtszaak, wanneer deskundigenbewijs noodzakelijk is om de vast te stellen feiten van de zaak te verifiëren of te verduidelijken.

VI.1. Deskundigenrapport

De door de rechtbank benoemde deskundige hoeft bij het opstellen van zijn bevindingen en adviezen geen vaste structuur te volgen. De rechtbank bepaalt of de deskundige zijn bevindingen en advies alleen mondeling op de rechtszitting moet uitbrengen, dan wel vóór de rechtszitting schriftelijk moet indienen. De rechtbank stelt een schriftelijke termijn vast voor de indiening van bevindingen en adviezen, die niet meer dan 60 dagen mag bedragen. De deskundige moet altijd een advies uitbrengen. De rechtbank verstrekt de partijen de schriftelijke bevindingen en adviezen uiterlijk 15 dagen voor de zitting waarop de bevindingen zullen worden besproken.

VI.2. Rechtszitting

De rechtbank kan vragen stellen over de bevindingen van de deskundige tijdens de rechtszitting.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute EEEI](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Luxemburg

I. Lijsten en registers van deskundigen

Het ministerie van Justitie houdt een register van gerechtelijk deskundigen bij. In het register wordt een onderscheid gemaakt tussen deskundigen op twaalf gebieden. Het register is voor alle beroepsbeoefenaren en het publiek [hier](#) beschikbaar. Het register is weliswaar opgezet voor strafrechtelijke en bestuursrechtelijke zaken, maar wordt ook gebruikt voor civiele en handelszaken. Rechtbanken zijn niet verplicht om deskundigen te benoemen die in het register staan, maar doen dat meestal wel.

Beroepsbeoefenaren dienen een aanvraag in bij het ministerie van Justitie om in het register te worden opgenomen. Een volledig dossier (waaronder een diploma in het betrokken vakgebied, bewijs van beroepservaring, een cv en het uittreksel uit het strafregister) wordt naar het ministerie van Justitie gestuurd, dat vervolgens een procedure start om onder andere de betrouwbaarheid van de deskundige te controleren. Het ministerie beslist of de deskundige in het register wordt opgenomen door de kwalificatie (waaronder diploma's in het betrokken vakgebied en verdere opleidingen) en ervaring van de kandidaat te controleren. Als de deskundige in het register wordt opgenomen, moet hij een eed afleggen voor de rechter.

Zodra de deskundige door het ministerie van Justitie is aangewezen en door een rechtbank is beëdigd, wordt de inhoud van het register gepubliceerd in het officiële Luxemburgse staatsblad. Zodra de deskundige in het register staat, heeft hij geen bijzondere verplichtingen. Hij hoeft geen activiteitenverslag naar het ministerie te sturen. Hij is niet verplicht om zich permanente bij te scholen. Het register wordt regelmatig bijgewerkt [\[AF1\]](#).

De status van deskundige kan worden herroepen als de deskundige zijn verplichtingen of beroepsethiek schendt of om andere ernstige redenen. Dergelijke redenen doen zich voor als de deskundige niet meer aan de vereiste kwalificatie voldoet, als is vastgesteld dat hij nalatig was of als hij niet meer de vereiste betrouwbaarheid biedt, bijvoorbeeld wanneer hij schuldig wordt bevonden aan een misdrijf. Een deskundige wordt bij besluit van de minister ontslagen, nadat de minister het advies van de openbaar aanklager heeft ingewonnen en de betrokken deskundige heeft gehoord. Het ontslag neemt de vorm aan van een herroeping van de status bij ministerieel besluit. De herroeping kan worden aangevochten voor de bestuursrechtbank. Op deskundigen is geen specifieke gedragscode of ethische code van toepassing. Andere ethische of beroepscodes die van toepassing zijn op het specifieke beroep van de deskundige, moeten echter wel worden nageleefd.

II. Kwalificaties van deskundigen

Deskundigen moeten een bepaald opleidingsniveau in hun vakgebied bereiken om zich deskundige te kunnen noemen. Deze diploma's zijn essentieel om te worden opgenomen in het register van deskundigen van het ministerie van Justitie. Deskundigen hoeven geen lid van een beroepsorganisatie te zijn om als deskundige te kunnen werken en hoeven hun vaardigheden niet regelmatig te verbeteren (er is geen systeem voor permanente juridische opleiding, maar deskundigen kunnen op vrijwillige basis een opleiding volgen).

III. Vergoeding van deskundigen

De vergoeding van de deskundigen is in een regeling vastgesteld. In specifieke gevallen, vooral wanneer de opdracht van de deskundige bijzonder complex is, kan de rechtbank beslissen om het wettelijke tarief niet toe te passen. In de praktijk vragen deskundigen de partijen meestal om in te stemmen met de betaling van een hoger bedrag dan het wettelijke tarief. Wanneer een deskundige door de rechtbank wordt benoemd in een civiele zaak, is een van partijen verplicht de deskundige vooraf te betalen. Deskundigen kunnen een voorschot krijgen op hun honorarium dat hoger is dan het wettelijke tarief. Maar aan het einde van de procedure, beslist de rechtbank in haar oordeel ten gronde wie de uiteindelijke kosten moet dragen. De kosten kunnen tussen de partijen worden verdeeld. De partijen kunnen rechtsbijstand krijgen voor de vergoeding van de deskundige tegen de voorgeschreven tarieven.

In strafzaken wordt het voorschot op de kosten altijd door de staat betaald. De beklaagde moet de vergoeding van de deskundige alleen betalen als hij wordt veroordeeld. Deskundigen die door de openbaar aanklager worden gevraagd, kunnen eveneens door de staat worden betaald.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Er geldt geen specifieke regel betreffende de aansprakelijkheid van deskundigen. Hun optreden is dus onderworpen aan de algemene regels inzake onrechtmatige daad en inzake overeenkomsten. Deze regels voorzien niet in een beperking van de aansprakelijkheid. Deskundigen zijn niet verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De benoeming van deskundigen wordt geregeld door een specifieke wet van 7 juli 1971, namelijk de "Loi du 7 juillet 1971 portant en matière répressive et administrative, institution d'experts, de traducteurs et d'interprètes assermentés et complétant les dispositions légales relatives à l'assermentation des experts, traducteurs et interprètes". Deze wet heeft alleen betrekking op straf- en bestuursrechtelijke zaken. Er bestaat geen specifieke wet voor civiele zaken. Sommige bepalingen van de wetboeken van strafvordering of burgerlijke rechtsvordering zijn relevant, evenals de algemene wet inzake administratieve rechtsvordering van 21 juni 1999, de "Loi du 21 juin 1999 portant règlement de procedure devant les juridictions administratives".

Er zijn geen fundamentele verschillen tussen de benoemingsprocedures in civiele, bestuursrechtelijke en strafzaken. In strafzaken heeft de beklaagde echter uitgebreidere rechten dan in andere zaken. De overgrote meerderheid van de gerechtelijk deskundigen wordt benoemd in een preliminaire procedure, voorafgaand aan het proces. Ten minste de helft van de verzoeken om benoeming van een deskundige wordt tijdens de preliminaire procedure ingediend. De benoeming van deskundigen tijdens het hoofdgeding is niet erg gebruikelijk.

1. Benoeming van deskundigen

In Luxemburg worden de gerechtelijk deskundigen door de rechtbanken benoemd of door de partijen ingeschakeld. Alleen rechters kunnen deskundigen met de status van gerechtelijk deskundige benoemen, hetzij op verzoek van de partijen, hetzij ambtshalve. In strafzaken is het vaak de onderzoeksrechter, de "juge d'instruction", die de deskundige benoemt, hetzij op verzoek van de beklaagde, hetzij op verzoek van de openbaar aanklager. De onderzoeksrechter kan de deskundige ook ambtshalve benoemen. Aangezien de beslissing van de onderzoeksrechter een voorlopige beslissing is, is het beginsel van hoor en wederhoor niet van toepassing.

In het strafrecht gelden er bijzondere regels voor mededeskundigen of tegedeskundigen die ter beschikking staan van de beklaagde.

In civiele, handelsrechtelijke en bestuursrechtelijke zaken kan een deskundige worden benoemd voorafgaand aan het proces als er sprake is van een bijzondere urgentie.

a) Benoeming door een rechtbank

In het hoofdgeding benoemt een rechtbank een gerechtelijk deskundige wanneer zij advies nodig heeft over technische kwesties die zich in de loop van de procedure voordoen. De rechtbanken kunnen een deskundige benoemen op verzoek van de partijen of ambtshalve. Deskundigen moeten elk belangenconflict met een partij melden.

Een benoeming van een deskundige voorafgaand aan het proces is mogelijk als de zaak dringend is of als de deskundigheid nodig is met het oog op een aanstaande rechtszaak ten gronde. De benoeming van de deskundige in dit preliminaire stadium is het enige doel van de procedure, en daarbij moeten de partijen een specifiek verzoek indienen. In het algemeen kan deze procedure niet worden ingeleid zonder dat de beklaagde in de gelegenheid is gesteld om door de rechter te worden gehoord. In gevallen van extreme urgentie kunnen echter onmiddellijk gerechtelijk deskundigen worden benoemd, maar in dit geval moet de beklaagde de gelegenheid krijgen om in een later stadium te worden gehoord.

In het verzoek om benoeming van een gerechtelijk deskundige of in de opmerkingen op het voornemen van de rechtbank om een deskundige te benoemen, kunnen de partijen deskundigen voordragen en een overeenstemming bereiken over een specifieke deskundige. Indien een rechtbank beslist om ambtshalve een gerechtelijk deskundige te benoemen, moet zij de partijen hiervan op de hoogte stellen en hun verzoeken opmerkingen in te dienen alvorens een dergelijke beslissing te nemen. Rechtbanken zijn niet verplicht om deskundigen te benoemen die in het register van deskundigen staan, hoewel zij dat in de praktijk meestal wel doen.

b) Benoeming door de partijen

Hoewel de partijen [AF2] nooit gerechtelijk deskundigen benoemen, kunnen de partijen wel worden betrokken bij de benoeming van een deskundige door de rechtbank. Zij kunnen hun instemming geven met betrekking tot de opdracht van de deskundige, de kosten en zelfs een specifieke deskundige. Zij zouden dan een gezamenlijke benoemingsbrief sturen naar de gekozen deskundige. Indien beide partijen instemmen, kan de rechter de benoeming van die deskundige toestaan. Dit gebeurt heel vaak in het kader van een preliminaire procedure.

2. Procedure (civiel)

Zodra de gerechtelijk deskundige is benoemd, zal hij de partijen bijeenroepen om de zaak met hen te bespreken. Deskundigen communiceren meestal met de partijen via hun advocaten en informeren de rechtbank ook over de ontwikkelingen. Er zijn geen specifieke regels voor de manier waarop dit moet verlopen, behalve de verplichting om het beginsel van hoor en wederhoor te allen tijde te respecteren: elke partij heeft het recht om te allen tijde haar mening te geven over alle aspecten van de zaak.

Er zijn twee afwijkingen van dit beginsel. Deze hebben betrekking op het deskundigenonderzoek van zuivere feitelijke aspecten en op onderzoeken die de privésfeer binnendringen (d.w.z. medisch onderzoek). In deze gevallen moet de deskundige echter de resultaten van het onderzoek aan de andere partijen voorleggen, voordat hij zijn rapport afrondt.

De voortgang van het onderzoek van de deskundige wordt door de bevoegde rechtbank gecontroleerd. Indien daartoe een verzoek wordt ingediend, kan de rechtbank verklaren dat de deskundige niet voldoende gekwalificeerd is en een andere deskundige benoemen. Aangezien in de overgrote meerderheid van de zaken slechts één deskundige wordt benoemd, is er geen procedure waarbij deskundigen vóór het proces bijeenkomen om de kwesties nader af te bakenen.

a) Deskundigenrapport

De deskundige levert zijn rapport schriftelijk af. Er is geen bijzondere structuur die de deskundige in zijn rapport moet volgen. De deskundige is verplicht om zijn opdracht loyaal en met inachtneming van het beginsel van hoor en wederhoor uit te voeren. Hij moet alle feitelijke vragen in zijn opdracht aan de orde stellen, maar mag geen juridische vragen beantwoorden. De opdracht van de deskundige wordt door de rechtbank afgebakend, behalve in procedures waarin de deskundige door de partijen is benoemd, zonder tussenkomst van de rechter, waarin hij de bezwaren van de partijen zal behandelen.

Een voorlopig rapport is niet verplicht, maar kan worden opgesteld als de omstandigheden van de specifieke zaak dat vereisen. Dit is met name het geval als er tijdens de uitvoering van de opdracht nieuwe vragen rijzen of als de partijen niet met de deskundige samenwerken.

In zeldzame gevallen moet de deskundige mogelijk een bijkomend rapport opstellen, bijvoorbeeld wanneer de deskundige niet alle vragen heeft beantwoord die in zijn opdracht waren opgenomen of wanneer er later aanvullende vragen rijzen. De rechtbank vaardigt dan een nieuw bevel uit waarin de noodzaak van verder onderzoek wordt vermeld en waarin de vragen uiteen worden gezet die moeten worden beantwoord. De partijen kunnen een verzoek om nadere toelichting bij de rechter indienen. In de praktijk is het echter waarschijnlijker dat er een andere deskundige wordt benoemd, afhankelijk van hoe tevreden de partijen over het eerste rapport zijn.

De rapporten van de deskundigen kunnen zowel door de verklaringen van de partijen als door een tegenonderzoek worden aangevochten. De rechtbanken zijn niet gebonden aan het advies dat in de deskundigenrapporten wordt geuit. Volgens de rechtspraak kan de rechtbank afwijken van het advies van de deskundige als daar goede redenen voor zijn, namelijk als een of beide partijen bewijzen dat de deskundige het bij het verkeerde eind heeft. Tegenrapporten hebben dezelfde bewijskracht, ongeacht of de deskundige door de rechtbank of door de partijen is benoemd. Rapporten waartoe een partij opdracht heeft gegeven, of tegenrapporten, alsmede rapporten die zijn opgesteld zonder dat de deskundige het beginsel van hoor en wederhoor heeft nageleefd, kunnen worden opgesteld en besproken in een proces, maar hebben niet dezelfde bewijskracht als rapporten die met inachtneming van dit beginsel zijn opgesteld.

b) Rechtszitting

Deskundigen hoeven niet aanwezig te zijn op preliminaire zittingen. Zij moeten een rechtszitting bijwonen om vragen van de rechtbank te beantwoorden nadat zij hun rapport hebben ingediend. In de rechtbank worden zij niet aan een kruisverhoor onderworpen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute EEEI.

[AF1] La liste est régulièrement mise à jour après les nouvelles assermentations.

[AF2] Suppression d'une forme passive, le texte en est plein.

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Malta

I. Lijsten en registers van deskundigen

De rechtbank kan gebruikmaken van een register van personen die belangstelling hebben om als deskundige op te treden. Het register wordt bijgehouden door het ministerie van Justitie. De leden van de rechterlijke macht behouden de discretionaire bevoegdheid om te bepalen wie zij als gerechtelijk deskundige benoemen uit het register dat hun ter beschikking is gesteld voor intern gebruik. Dit register is alleen bedoeld voor gebruik door de rechterlijke macht. Personen die belangstelling hebben om als gerechtelijk deskundige op te treden, moeten hun belangstelling kenbaar maken, zodat hun naam en gegevens kunnen worden opgenomen in het register van het ministerie van Justitie. Ze leggen geen eed af, maar worden verzocht om een "due diligence"-formulier in te vullen waarin zij zich akkoord verklaren met controles door het ministerie van Justitie, en om samen met dat formulier een gewaarmerkt afschrift van hun vergunning en/of kwalificaties in te dienen, alsook een recent bewijs van goed gedrag, een Europass-Curriculum Vitae en een met de hand geschreven motivatiebrief. Er zijn in totaal ongeveer 1 000 personen met belangstelling om als gerechtelijk deskundige op te treden. Rechters en magistraten kunnen echter elke persoon benoemen die zij geschikt en bekwaam achten, zelfs als zij niet op in de registers staan (rechtbanken genieten keuzevrijheid). Ten slotte publiceren de rechtbanken ook drie registers van gerechtelijk deskundigen, namelijk architecten en civiel ingenieurs, boekhouders en ingenieurs. Deze registers worden jaarlijks in het staatsblad gepubliceerd.

Een register van deskundigen voor 2019 is [hier](#) gepubliceerd (blz. 4 e.v. van het pdf-bestand).

II. Kwalificaties van deskundigen

Deskundigen moeten gekwalificeerd zijn om zich deskundig te kunnen noemen, maar ze hoeven geen lid te zijn van een beroepsorganisatie. Er is geen regeling voor permanente beroepsontwikkeling of enige vereiste om de vakkennis te verbeteren. Er worden geen cursussen voor deskundigen aangeboden. De titel van deskundige is niet beschermd en er wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende soorten deskundigen. Het door het ministerie van Justitie bijgehouden register van personen die belangstelling hebben om als gerechtelijk deskundige op te treden, is ingedeeld op deskundigheidsgebied.

III. Vergoeding van deskundigen

De vergoeding van de deskundige wordt berekend volgens een vast tarief, maar er is geen beperking op de wijze waarop een deskundige kan worden vergoed. De deskundige wordt betaald door één partij, maar het is aan de rechtbank om te beslissen welke partij de kosten draagt. De partijen kunnen rechtsbijstand verkrijgen en er zijn geen voorgeschreven tarieven. De rechtbank kan de partijen gelasten om een voorschot bij de rechtbank in depot te storten, dat door de deskundige wordt opgenomen zodra zijn opdracht is afgerond.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

De algemene beginselen van het recht inzake onrechtmatige daad en inzake overeenkomsten zijn van toepassing zonder beperking van de aansprakelijkheid. Deskundigen zijn niet verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten.

V. Aanvullende informatie

De benoeming van deskundigen wordt geregeld in de [artikelen 644 tot en met 682](#) van het wetboek van organisatie en burgerlijke rechtsvordering, hoofdstuk 12 van de Laws of Malta.

Voorts wordt de benoeming van deskundigen in strafzaken geregeld in de [artikelen 650 tot en met 657](#) van het wetboek van strafrecht, hoofdstuk 9 van de Laws of Malta.

Benoeming van deskundigen

In civiele procedures worden deskundigen door een rechtbank benoemd en kunnen zij zelfs door de partijen worden voorgedragen. Deskundigen worden dus op verzoek van de rechtbank of van de partijen benoemd in zaken waarin technische kwesties moeten worden onderzocht. Dit is bijvoorbeeld het geval bij bouwaangelegenheden, verkeersongevallen, boekhoudkundige kwesties, medische problemen en schadebeoordeling.

In strafzaken worden de deskundigen door de rechtbank gekozen. De procedure voor het wraken van dergelijke deskundigen is dezelfde als die voor civiele zaken. In strafzaken kunnen de deskundigen hun rapport mondeling of schriftelijk uitbrengen volgens de aanwijzingen van de rechtbank. In het rapport moeten de feiten en omstandigheden worden vermeld waarop de conclusies van de deskundigen zijn gebaseerd. Indien mondeling rapport wordt uitgebracht, moet dit rapport schriftelijk worden vastgelegd door de griffier of door de persoon die in zijn plaats treedt.

1. Benoeming door een rechtbank

Deskundigen zijn wettelijk verplicht om belangenconflicten aan te geven. De rapporten van door een rechtbank benoemde deskundigen hebben meer gewicht dan rapporten van door partijen benoemde deskundigen.

2. Benoeming door de partijen

Er is geen specifieke procedure voor de benoeming door een partij. In onderlinge overeenstemming kan er gezamenlijk een enkele deskundige worden benoemd. Een rechtbank kan de partijen opdragen een enkele deskundige te benoemen.

VI. Procedure

Civiele procedure

Er is geen verschil in de benoemingsprocedure wanneer het om een preliminaire of vooronderzoeksprocedure gaat.

1. Deskundigenrapport

Van de partijen wordt verwacht dat zij de deskundige gedetailleerde instructies geven en vragen stellen die de deskundige moet beantwoorden. De beslissing van de rechtbank tot benoeming van de deskundige bevat een beschrijving van de kwestie die deskundige moet onderzoeken. Zodra de deskundige zijn rapport indient en wordt betaald, wordt hij opgeroepen om een eed af te leggen met betrekking tot zijn rapport en op dat moment wordt hij door beide partijen aan een kruisverhoor onderworpen.

Het rapport wordt niet volgens een vaste structuur opgesteld en deskundigen hoeven geen voorlopig rapport uit te brengen. De deskundige wordt geacht de vragen van de partijen te behandelen in het eindrapport. Artikel 665 van het wetboek van organisatie en burgerlijke rechtsvordering, hoofdstuk 12 van de Laws of Malta, bepaalt wat in het rapport moet staan. Volgens dat artikel moet in het rapport het onderzoek en de motivering van de bevindingen worden vermeld. Bovendien is in dat artikel bepaald dat het rapport duidelijk en leesbaar moet worden getypt of met inkt moet worden geschreven. Het rapport mag niet worden aangevuld met plannen of modellen, tenzij de rechtbank daartoe opdracht geeft of de partijen daarmee instemmen.

2. Rechtszitting

De deskundige is niet verplicht om een preliminaire zitting bij te wonen. Normaal gesproken wordt de deskundige geacht enkel contact met de partijen op te nemen in verband met eventuele vergaderingen die hij belegt. Eventuele verzoeken aan de partijen moet de deskundige tijdens die vergaderingen voorleggen. De deskundige wordt tijdens de rechtszitting meestal onderworpen aan een kruisverhoor. De rechtbank houdt geen toezicht of controle op de

voortgang van de onderzoeken van de deskundige en de rechtbank voert geen kwaliteitscontroles uit. De partijen kunnen het deskundigenrapport zowel door verklaringen als door een tegenonderzoek aanvechten. De rechtbank is niet verplicht om tegen haar eigen opvatting in het rapport van de deskundige te volgen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute EEEI.

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Nederland

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Nederland zijn er twee registers: één hoofdzakelijk voor het civiel en bestuursrecht (Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen – LRGD) en één hoofdzakelijk voor het strafrecht (Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen – NRGD). Daarnaast is er het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) en de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening (STAB), die beide met middelen uit de Nederlandse staatsbegroting worden gefinancierd. Verder is er de Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage (NVMSR). Deskundigen worden in de registers gesorteerd op specialisme. De registers van deskundigen worden op verschillende manieren bijgehouden: het LRGD en de NVMSR zijn private instanties, het NRGD en het NFI worden beheerd door het ministerie van Justitie, de STAB is een onafhankelijke instantie die uitsluitend voor de rechterlijke macht werkt. De rechtbanken zijn niet verantwoordelijk voor het beheer van de registers, noch voor de bekwaamheid van de daarin opgenomen deskundigen. In Nederland is er een strikte scheiding tussen de instanties die de registers bijhouden en de rechtbanken. De rechtbanken verlaten zich op de kwaliteitsgaranties die deze instanties bieden. Rechters zijn echter wel betrokken bij de toelatings- en/of accreditatieprocedure van het LRGD en NRGD.

Links:

 [Landelijk Register van Gerechtelijke Deskundigen](#)

 [Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen](#)

 [Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening](#)

 [Nederlandse Vereniging voor Medisch Specialistische Rapportage](#)

De registers van het NRGD/LRGD, de NVMSR en de website van STAB zijn openbaar toegankelijk. Er zijn zoekfuncties beschikbaar, maar de aan de STAB verbonden deskundigen kunnen niet door partijen worden geraadpleegd omdat zij alleen worden benoemd om rechters te adviseren en dit twijfel zou doen ontstaan over hun onafhankelijkheid. Openbaar: zie webpagina [Zoek een Deskundige](#). Met deze functie kunnen alleen deskundigen in het LRGD worden gezocht. Het is mogelijk om op vakgebied te sorteren. Alle deskundigen die bij STAB werken, staan ook geregistreerd in het LRGD.

De leden van de NVMSR doorlopen een opleiding en toetsing alvorens zij als gerechtelijk deskundige in het register worden opgenomen.

Om in het NRGD geregistreerd te staan, moeten deskundigen een accreditatieprocedure doorlopen waarbij rekening wordt gehouden met het deskundigheidsgebied waarin zij aantoonbaar moeten uitblinken, alsook met hun rol als deskundige voor de rechtbank en de vaardigheden die nodig zijn om als goede deskundige op te treden in de procedure. Het LRGD bouwt voort op de certificering van de beroepsnormen die door de beroepsorganisaties en (vak)verenigingen van het beroep zelf zijn vastgesteld, en op een opleiding over de rol van deskundige en een systeem van permanente educatie.

De STAB hanteert een zeer streng indienstnemingsbeleid en een streng systeem voor permanente educatie. Deskundigenrapporten worden bij de STAB standaard aan een collegiale toetsing onderworpen.

Deskundigen hoeven geen eed af te leggen. Deskundigen kunnen uit de registers worden geschrapt na formele klachten over de niet-naleving van de op de verschillende rechtbanken toepasselijke gedragsregels, die in grote lijnen vergelijkbaar zijn.

De registers worden bijgewerkt door de beherende bestuursorganen.

II. Kwalificaties van deskundigen

Deskundigen van het LRGD moeten lid zijn van een beroepsorganisatie om zich deskundige te kunnen noemen. Hieruit volgt dat de criteria voor vakbekwaamheid en de opleidingseisen door die instantie worden vastgesteld. Ook deskundigen van het NRGD moeten aan hoge opleidingseisen voldoen om in het register te worden opgenomen. Deskundigen zijn vaak lid van een beroepsorganisatie, maar er zijn nichegebieden waarvoor geen beroepsorganisaties bestaan. Daarom is lidmaatschap van een beroepsorganisatie niet per se verplicht. Bij de STAB, het LRGD en waarschijnlijk ook NRGD is permanente educatie (PE) vereist in de vorm van permanente beroepsontwikkeling. Bij de STAB wordt daar bijvoorbeeld 15 % van de tijd voor uitgetrokken; deskundigen bij het LRGD moeten jaarlijks gedurende ten minste 6 uren deelnemen aan PE-activiteiten. Vaak worden opleidingsinstellingen door de beroepsorganisaties geaccrediteerd. Zij moeten bewijzen dat de opleiding heeft plaatsgevonden, d.w.z. dat lijsten van registraties op de website van onderwijsinstellingen moeten worden verstrekt. De educatie dient twee doelen: vaardigheden in de gerechtelijke context en deskundigheid.

III. Vergoeding van deskundigen

In strafrechtelijke en bestuursrechtelijke procedures wordt de vergoeding van de deskundige door de staat betaald. Er gelden vaste tarieven en de deskundige moet vooraf een berekening van de kosten maken. Bij de STAB is dit anders geregeld: de STAB wordt betaald door het ministerie van Milieu. In civiele zaken betalen de partijen voor het deskundigenonderzoek.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Deskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens het algemene recht inzake overeenkomsten en inzake onrechtmatige daad. Deskundigen worden noch bij wet, noch door de benoemde rechter verplicht om een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Deskundigen kunnen zich laten verzekeren door de onderneming waarvoor zij werken. Onafhankelijke deskundigen beslissen zelf of zij een verzekering afsluiten, maar verschillende beroepsorganisaties stellen een aansprakelijkheidsverzekering verplicht.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de gerechtelijk deskundigen in Nederland, zijn artikel 194 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en artikel 8:47 van de Algemene wet bestuursrecht, alsook de Wet deskundige in strafzaken.

Deze wetten vormen een kader: gedetailleerde richtsnoeren zijn te vinden in de [Leidraad deskundigen in civiele zaken](#).

Verder is er een gedragscode – met een rechtsgrondslag – voor gerechtelijk deskundigen in strafzaken, en is er ook een door de Centrale Raad van Beroep opgestelde gedragscode voor gerechtelijk deskundigen. Voor de meeste vormen van deskundigenonderzoek gelden aanvullende eisen ten aanzien van de kwaliteit van het deskundigenonderzoek of de kwalificaties van de deskundigen.

De titel van deskundige is niet beschermd.

1 Benoeming van deskundigen

Deskundigen kunnen door de rechtbank en door de betrokken partijen worden benoemd. De benoeming van deskundigen in bestuursrechtelijke procedures is vergelijkbaar met die in civiele procedures, met het verschil dat in bestuursrechtelijke procedures de kosten door de staat worden gedragen en in civiele procedures de kosten door de partijen worden gedragen. In alle zaken heeft de door de rechtbank benoemde deskundige de plicht om de vragen van de rechtbank te beantwoorden (eventueel na overleg met de partijen). In een procedure voor een strafrechtbank kan een deskundige tijdens de onderzoeksfase door de openbaar aanklager of door de rechter worden benoemd. Hiervoor bestaat er een bij wet geregeld register, waarvoor de deskundige aan strengere eisen moet voldoen dan in civiele en bestuursrechtelijke procedures. Alle door de rechtbank benoemde deskundigen zijn wettelijk verplicht om elk belangenconflict te melden.

1.a Benoeming door een rechtbank

Een civiele rechtbank heeft de discretionaire bevoegdheid om een deskundige te benoemen, hetzij ambtshalve, hetzij op uitdrukkelijk verzoek van een rechtzoekende indien de relevante feiten niet anders kunnen worden vastgesteld. In dit geval wordt de mondelinge behandeling uitgesteld tot een datum na de indiening van het deskundigenrapport. De rechtbank geniet in beginsel keuzevrijheid bij de benoeming van een persoon die zij geschikt acht om als deskundige op te treden. De benoeming van een deskundige uit het desbetreffende register is echter een praktijk die vrijwel door alle rechtbanken wordt gevolgd. De deskundige moet elk belangenconflict aan de rechtbank melden. De door de rechtbank benoemde deskundigen hebben toegang tot het dossier. In civiele procedures gelden extra strenge regels voor externe deskundigen die tijdens de opdracht door de benoemde deskundige worden geraadpleegd. Zo moeten de partijen van tevoren weten welke personen worden geraadpleegd en welke vragen hun worden voorgelegd.

1.b Benoeming door de partijen

Wanneer de partijen een deskundige benoemen, gebeurt dat meestal bij het begin van een rechtszaak en met de bedoeling hun zaak op te bouwen. De rechtbank kan deze rapporten gebruiken om over een zaak te beslissen. Op elk moment van de procedure kan een rechter op verzoek van de partijen een deskundige benoemen. Zij moeten allemaal werken volgens de regels en gedragscodes die gelden voor door de rechtbank benoemde deskundigen. Het is mogelijk dat beide partijen vragen om een bepaalde deskundige te benoemen. In dat opzicht zijn er geen speciale regels van toepassing. Een rechter kan bevelen dat beide partijen een enkele deskundige benoemen, maar dat is niet gebruikelijk.

2 Procedure

2.a Civiele procedure

De rechtbank houdt alleen in termen van tijdsbeheer toezicht op de voortgang van de werkzaamheden van de deskundigen. Er is geen kwaliteitscontrole op de prestaties van de deskundige en in de oordelen wordt er niet naar verwezen. De STAB krijgt echter regelmatig feedback van de rechtbanken over de prestaties van de deskundigen, hoewel de STAB zelden wordt ingeschakeld in een civiele procedure.

De partijen kunnen het rapport aanvechten door middel van verklaringen of door het verstrekken van een tegenonderzoek. Rechtbanken zijn niet gebonden aan het deskundigenrapport, maar volgen meestal de door hen benoemde deskundige. Door de partijen benoemde deskundigen hebben meestal minder invloed dan door de rechtbank benoemde deskundigen. Er zijn geen procedures waarbij deskundigen vóór het proces bijeenkomen of vóór het proces worden onderworpen aan een kruisverhoor teneinde de kwesties nader af te bakenen en de rechtbank beter inzicht te verschaffen in de verschillen. Deskundigen mogen tijdens de procedure met de partijen in contact staan, maar alleen als dat nodig is voor de vaststelling van de feiten en in aanwezigheid van alle partijen. De deskundige moet in aanwezigheid van alle partijen vergaderingen beleggen om hun opmerkingen te verzamelen, tenzij hieraan beroepsnormen in de weg staan, zoals bij medische zaken.

1. Deskundigenrapport

In Nederland bestaat er een model voor de opstelling van rapporten. Deskundigen zijn verplicht om een voorlopig rapport op te stellen en partijen hebben het recht om daarover opmerkingen te maken. De deskundige moet zowel in het voorlopige rapport als in het eindrapport op de argumenten van de partijen ingaan. Er worden geen andere specifieke eisen aan het rapport gesteld. Als de rechtbank daartoe opdracht geeft, moet de deskundige een bijkomend rapport opstellen, bijvoorbeeld als er bijkomende vragen rijzen. Het rapport wordt meestal schriftelijk verstrekt, maar kan ook mondeling in een rechtszitting worden uitgebracht.

2. Rechtszitting

Alleen in uitzonderlijke gevallen wordt de deskundige gelast om zittingen bij te wonen. Dit kan door partijen worden gevraagd of door de rechter worden bevolen. Kruisverhoren zijn niet gebruikelijk.

2.b Overige

Er zijn geen significante verschillen tussen civiele procedures en andere procedures.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project “Een deskundige zoeken” verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute EEEI](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Oostenrijk

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Oostenrijk worden de registers van deskundigen gesorteerd op specialisme. De registers van deskundigen worden bijgehouden door de regionale rechtbank van eerste aanleg (“Landesgericht”).

De registers zijn openbaar en kunnen [hier](#) worden geraadpleegd.

Om in het register te worden opgenomen, moeten deskundigen een aanvraag indienen en een examen afleggen.

II. Kwalificaties van deskundigen

Kandidaten die door rechtbanken willen worden benoemd, moeten bewijzen dat zij beroepservaring hebben in hun vakgebied. Bovendien moet de deskundige aanzienlijke kennis hebben van de belangrijkste beginselen van het Oostenrijkse procesrecht, weten hoe hij een deskundigenrapport moet opstellen en bewijs leveren van ofwel vijf jaar beroepservaring in de periode direct voorafgaand aan de registratie als hij een masterdiploma heeft, ofwel tien jaar beroepservaring in zijn vakgebied als hij geen masterdiploma heeft. Bovendien moet een deskundige volledig handelingsbekwaam en betrouwbaar zijn. Om betrouwbaar te zijn, moet een deskundige onberispelijk zijn in zijn algemeen gedrag, zodat zijn onpartijdigheid en de kwaliteit van zijn werk gegarandeerd is.

De aanvraag tot inschrijving in het register van “beëdigde en gecertificeerde” deskundigen (in de bewoordingen van de erkende EEEI-deskundige) moet worden ingediend bij de president van de regionale rechtbank van eerste aanleg in het district van de gewone verblijfplaats of de plaats van de beroepsactiviteit van de kandidaat.

In de loop van de registratieprocedure zal de president die verantwoordelijk is voor de registratie een commissie belasten met de opstelling van een deskundig advies over de vraag of aan de registratievereisten is voldaan.

Deskundigen moeten een eed afleggen voordat ze in het register worden opgenomen.

Als de deskundigen aan alle bovengenoemde vereisten voldoen, worden zij voor vijf jaar benoemd door de president die verantwoordelijk is voor de registratie. De deskundigen moeten elke vijf jaar opnieuw een aanvraag tot registratie indienen. Als de deskundigen nog steeds aan alle vereisten voldoen, worden ze opnieuw in het register ingeschreven (hoewel ze niet nog eens een examen moeten afleggen).

Deskundigen kunnen uit het register worden geschrapt: als zij dat wensen, als zij niet meer aan de vereisten voldoen of als de bevoegde autoriteit daartoe beslist. De beslissing om een deskundige niet opnieuw in het register op te nemen moet worden gemotiveerd en kan worden aangevochten.

Er bestaat een [ethische code](#) die door de Oostenrijkse vereniging van beëdigde en gecertificeerde deskundigen is gepubliceerd.

III. Vergoeding van deskundigen

III.1 Algemene informatie

Op de honoraria van deskundigen is de [Oostenrijkse wet op de honoraria](#) (Gebührenanspruchsgesetz 1975) van toepassing. Deze wet bevat algemene regels die van toepassing zijn op deskundigen. Bovendien is in de wet een specifieke vergoedingsregeling vastgesteld voor artsen, antropologen, tandartsen, dierenartsen, deskundigen voor chemische analyse en deskundigen voor motorvoertuigen.

III.2 Honoraria

Meestal zijn de honoraria afhankelijk van de complexiteit van het advies. In strafrechtelijke procedures en familierechtelijke procedures bestaat er een specifieke vergoedingsregeling voor bepaalde deskundigen (zie hierboven II.1).

III.3 Betaling

De deskundige moet zijn honorarium aan de rechtbank factureren binnen 14 dagen na het uitbrengen van zijn advies. In het algemeen worden de kosten betaald via een bankoverschrijving.

III.3.1 Civiele procedure

In civiele procedures beveelt de rechtbank doorgaans dat beide partijen een voorschot (Kostenvorschuss) bij de rechtbank in depot storten, voordat de deskundige met zijn werkzaamheden begint. De hoogte van het voorschot is afhankelijk van de complexiteit van de zaak en de omvang van het advies dat de deskundige moet uitbrengen. De vergoeding wordt over het algemeen berekend op basis van het aantal uren dat de deskundige aan de zaak heeft gewijd, vermenigvuldigd met een uurtarief. De kosten en de btw maken eveneens deel uit van de vergoeding van de deskundige. De rechter beveelt, op basis van zijn ervaring, het bedrag dat partijen in depot moeten storten. Indien het gestorte bedrag niet voldoende is, kan de rechter bevelen dat een verder voorschot wordt gestort.

III.3.2 Strafrechtelijke procedure

In strafrechtelijke procedures wordt de vergoeding van de deskundige door de staat betaald.

III.3.3. Familierechtelijke procedure

In familierechtelijke procedures wordt de vergoeding van de deskundige gewoonlijk door de staat betaald.

III.4 Rechtsbijstand

In het algemeen wordt rechtsbijstand verleend aan personen die wegens hun financiële situatie geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn de kosten van de procedure te dragen, met inbegrip van de kosten van deskundigen. De ontvangers van rechtsbijstand moeten de honoraria geheel of gedeeltelijk terugbetalen als hun financiële situatie binnen drie jaar na de procedure aanzienlijk is verbeterd. De verliezende partij moet altijd de kosten van de winnende partij dekken.

III.5 Terugbetaling van de honoraria van deskundigen

In het kader van haar uitspraak neemt de rechtbank een (proportionele) beslissing over de kosten. De verwijzing in de kosten is dus afdwingbaar.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Deskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens het algemene recht inzake overeenkomsten en inzake onrechtmatige daad. Zij zijn verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

Op de website van de [Oostenrijkse vereniging van beëdigde en gecertificeerde deskundigen](#) staat gedetailleerde informatie over kosten (voorbeelden van een honorariumnota) en over hoe men een erkende deskundige kan worden. Deze website is zeer informatief en goed toegankelijk voor het publiek.

V.1 Rechtsgrondslagen

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de gerechtelijk deskundigen in Oostenrijk zijn:

de artikelen 351-367 van het [Oostenrijkse wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) (Zivilprozessordnung – ZPO),

artikel 31 van de [wet op de niet-contentieuze gerechtelijke procedures](#) (Außerstreitgesetz),

de artikelen 52-53a van het [Oostenrijkse wetboek van administratieve rechtsvordering](#) (Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991),

de artikelen 104, 112, 125-128 van het [Oostenrijkse wetboek van strafvordering](#) (Strafprozessordnung 1975).

V.2. Benoeming van deskundigen

Deskundigen kunnen door de rechtbank, maar niet door de betrokken partijen worden benoemd. De benoeming van deskundigen in bestuursrechtelijke procedures is vergelijkbaar met die in civiele procedures. In strafrechtelijke procedures kan de deskundige door de openbaar aanklager worden benoemd.

V.2.a. Benoeming door een rechtbank

De civiele rechtbank heeft de discretionaire bevoegdheid om een deskundige te benoemen, hetzij ambtshalve, hetzij op uitdrukkelijk verzoek van een rechtzoekende indien de relevante feiten niet anders kunnen worden vastgesteld. De enige beperking van deze bevoegdheid is het principe van hoor en wederhoor. Het staat de rechtbank vrij om iedere persoon te benoemen die zij geschikt acht om als deskundige op te treden. De deskundige moet elk belangenconflict aan de rechtbank melden. De door de rechtbank benoemde deskundigen hebben toegang tot de relevante elementen het dossier.

V.2.b. Benoeming door de partijen

In Oostenrijk wordt een particuliere deskundige door een partij gekozen. Zijn rapport moet door de partijen worden ingeroepen en ingediend, anders wordt het onontvankelijk verklaard. Als aan deze voorwaarden is voldaan, onderzoekt en beoordeelt de rechtbank vrijelijk het advies van de deskundige. Het rapport wordt beschouwd als bewijsmateriaal, maar kan niet leiden tot de nietigverklaring van het rapport van een door de rechtbank benoemde deskundige. Het dient veeleer als juridische onderbouwing van het betoog van de rechtzoekende.

De rechtbank kan beslissen of zij de redenering in haar oordeel baseert op het advies van de door de partijen benoemde deskundige.

V.3 Procedure

De door de rechtbank benoemde deskundigen kunnen door de advocaten van de partijen aan een kruisverhoor worden onderworpen.

V.3.a. Deskundigenrapport

In de Oostenrijkse deskundigenprocedure is geen voorlopig deskundigenrapport vereist. Het hoofdrapport kan schriftelijk of mondeling worden uitgebracht.

De deskundige hoeft bij het opstellen van zijn rapport geen bepaalde structuur te volgen.

Indien de rechtbank het rapport als onvolledig beschouwt of indien de deskundige een ongerechtvaardigde fout heeft gemaakt, kan de rechtbank ambtshalve of op verzoek van de partijen de opstelling van een nieuw of een bijkomend rapport gelasten. De rechtbank kan de deskundige ook veroordelen tot betaling van de gerechtskosten wegens ongerechtvaardigde fouten van de deskundige.

Het rapport van de deskundige kan worden aangevochten door de verklaringen van de partijen en een tegenonderzoek.

In civiele procedures zijn de partijen in hoge mate bij de werkzaamheden van de deskundige betrokken. Zij moeten meewerken en ingaan op alle verzoeken om documenten van de deskundige. Zij kunnen de deskundige tijdens vergaderingen op tegenspraak rechtstreeks verhoren en de deskundige verzoeken om commentaar op hun opmerkingen te geven.

V.3.b. Rechtszitting

Alleen in uitzonderlijke gevallen beveelt de rechtbank de deskundige om de rechtszitting bij te wonen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute EEEI](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Portugal

I. Lijsten en registers van deskundigen

Behoudens bij procedures waarin het onteigeningswetboek voorziet, wordt er in Portugal niet verwezen naar officiële lijsten/registers van deskundigen. Het onteigeningswetboek (goedgekeurd bij wet nr. 168/99 van 18 september) voorziet in de interventie van op een lijst opgenomen deskundigen in procedures met betrekking tot de verklaring van openbaar nut van een onteigening en in procedures met betrekking tot de handhaving van administratief bezit, met inbegrip van de arbitrage- en de beroepsfase van beide procedures.

De door de deskundige verrichte evaluaties en onderzoeken leiden met name tot de vaststelling van een billijke vergoeding die aan de onteigende partij moet worden betaald. Het bedrag moet gebaseerd zijn op de vaststelling van feiten die onontbeerlijk zijn voor de berekening van deze vergoeding.

Overeenkomstig [wetsdecreet nr. 125/2002 van 10 mei](#), waarin de voorwaarden voor de uitoefening van de taken van deskundige en arbiter in de bovengenoemde procedures zijn opgenomen, is het [directoraat-generaal justitie \(DGAJ\)](#) de Portugese autoriteit die belast is met de publicatie en bijwerking van de [officiële lijst van deskundigen](#) en met de ondersteuning van de procedures voor de selectie en aanwerving van deskundigen. De taken van de deskundigen zijn met name:

raming van de kosten van onteigening;

uitvoering van enquêtes;

uitvoering van evaluaties;

deelname aan arbitrageprocedures.

Bovendien worden er ook deskundigen van de officiële lijst benoemd in de gevallen waarin de wet de onteigening van roerende goederen toestaat, met name op grond van artikel 16 van [wet nr. 13/85 van 6 juli](#) (Portugese wet op het cultureel erfgoed).

De lijst van deskundigen wordt regelmatig geactualiseerd.

Er is geen zoekinstrument voor het vinden van een deskundige in Portugal.

II. Kwalificaties van deskundigen

Om op de lijst te worden ingeschreven, moeten de kandidaten aan de volgende eisen voldoen:

een passende opleiding hebben gevolgd, zoals aangegeven in [besluit nr. 788/2004 van 9 juli](#);

ten minste 18 jaar oud zijn;

niet zijn uitgesloten van de uitoefening van een openbaar ambt of niet zijn uitgesloten van de uitoefening van taken die de deskundige moet verrichten;

beschikken over de fysieke kracht en het mentale profiel die nodig zijn voor de uitoefening van de taken;

naleving van de verplichte vaccinatiewetgeving.

III. Vergoeding van deskundigen

Door rechtbanken benoemde deskundigen, kunnen geen betaling vooraf ontvangen.

De vergoeding van de deskundige wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 17 van de verordening betreffende de procedurekosten, goedgekeurd bij [wetsdecreet nr. 34/2008](#) van 26 februari; zie tabel IV: tussen 1 en 10 rekeneenheden (UC) (102,00 EUR is de waarde van 1 eenheid). Op 1 februari 2017 heeft het Portugese grondwettelijk hof met bindende kracht verklaard dat de regel dat de vergoeding van deskundigen niet meer mag bedragen dan 10 UC (1 020,00 EUR) ongrondwettig is, want in strijd met het evenredigheidsbeginsel.

In het geval van een door de rechter gekozen deskundige worden de reiskosten vooraf vergoed.

De wijze waarop de verplichting tot betaling van de vergoeding van deskundigen wordt nagekomen, wordt hieronder beschreven.

Civiele procedure

De kosten van de procedure zijn inclusief de vergoeding van een deskundige. Elke deelnemer draagt de eigen procedurekosten en de kosten van zijn vertegenwoordiger. Indien een deelnemer in de zaak volledig in het gelijk wordt gesteld, voorziet de rechtbank in de vergoeding van de kosten die nodig zijn voor de efficiënte uitoefening of de verdediging van een recht tegen een in het ongelijk gestelde deelnemer.

Indien een deelnemer slechts gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld, verdeelt de rechtbank de kosten op billijke wijze of beslist zij dat geen van de deelnemers recht heeft op vergoeding. Afhankelijk van de uitkomst van de procedure heeft de staat recht op vergoeding van de door de staat voor de deelnemers gemaakte procedurekosten, indien deze kosten naar verwachting niet onder een vrijstelling zullen vallen.

Strafprocedure

De kosten voor het voeren van een strafprocedure, met inbegrip van een tenuitvoerleggingsprocedure, komen voor rekening van de staat. Indien de verdachte rechtmatig is veroordeeld, is hij verplicht om de staat een vast bedrag terug te betalen voor andere kosten, bijvoorbeeld vervoerskosten of kosten van door laboratoria uitgevoerde onderzoeken, die aanvankelijk door de staat zijn voorgesloten. Voor de betaling van het vaste bedrag is het echter vereist dat het deskundigenrapport tijdens de procedure is aangevraagd.

De partijen kunnen op generlei wijze aanspraak maken op rechtsbijstand met betrekking tot de vergoeding van de deskundige.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

De regelgeving van Portugal bevat geen specifieke bepalingen met betrekking tot de aansprakelijkheid van de deskundige, maar er gelden wel algemene regels (onrechtmatige daad/verbintenissenrecht).

Desalniettemin moet de deskundige zijn taken met de nodige zorgvuldigheid uitvoeren om zijn benoeming te behouden, aangezien de rechter een boete kan opleggen als de deskundige de verplichting om met de rechter samen te werken niet nakomt. De rechter kan de deskundige ook van de procedure uitsluiten indien deze blijk geeft van nalatigheid bij zijn optreden (bijvoorbeeld wanneer het deskundigenrapport niet binnen de gestelde termijn wordt ingediend). De benoemde deskundigen moeten er zich vast toe verbinden de hun opgedragen taken uit te voeren, tenzij zij ambtenaar zijn en zij in de uitoefening van hun functie tussenbeide komen.

Deskundigen zijn niet verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

De aansprakelijkheid van de deskundige is niet aan wettelijke beperkingen onderworpen.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op de gerechtelijke deskundigen in Portugal zijn de artikelen 467 tot en met 489 van het [wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) en de artikelen 151 tot en met 163 van het [wetboek van strafvordering](#). Er is geen Engelse online versie van deze bepalingen.

De algemene regels voor de benoeming van een deskundige in het kader van een procedure voor een civiele, strafrechtelijke of administratieve rechtbank zijn vergelijkbaar. De titel van deskundige is geen beschermde titel.

In het rechtsstelsel van Portugal wordt er geen onderscheid gemaakt tussen getuigen-deskundigen, technische deskundigen, juridische deskundigen of andere soorten deskundigen.

Zoals hierboven vermeld, zijn er, afgezien van de lijst van deskundigen die uit hoofde van het onteigeningswetboek worden benoemd, geen andere officiële lijsten van deskundigen. Er wordt vaak een beroep gedaan op deskundigen, zowel in strafrechtelijke als in civiele procedures.

1. Benoeming van deskundigen

In civiele procedures kunnen deskundigen alleen door een rechtbank worden benoemd. In een strafprocedure kunnen deskundigen, tijdens de onderzoeksfase, ook worden benoemd door de officier van justitie.

Er kunnen ook deskundigen worden benoemd voor een preliminaire procedure of een vooronderzoek.

1.a. Benoeming door een rechtbank

De rechtbank kan op verzoek van een partij of naar eigen goeddunken een deskundige benoemen. In een litigieuze procedure gelast de rechtbank deskundigenbewijs indien de beslissing afhangt van de beoordeling van feiten waarvoor wetenschappelijke kennis vereist is.

De regels voor de benoeming van een deskundige in procedures voor een civiele, strafrechtelijke of administratieve rechtbank zijn vergelijkbaar.

De gronden om een deskundige niet te benoemen of om hem te ontslaan, kunnen, afhankelijk van de omstandigheden, worden aangevoerd door de partijen en door de benoemde deskundige zelf.

De regels betreffende de wraking van rechters zijn mutatis mutandis van toepassing.

Leden van de soevereine organen of de daarmee gelijkgestelde organen van de autonome regio's zijn vrijgesteld van de uitoefening van de functie van deskundige. Hetzelfde geldt voor degenen die krachtens de wet een soortgelijk statuut hebben, zoals officieren van justitie bij de uitoefening van hun taken en buitenlandse diplomatieke ambtenaren.

Eenieder die zich op persoonlijke gronden beroept, kan worden vrijgesteld van interventie als deskundige.

Wanneer deskundigen door de rechtbank worden benoemd, maakt de rechtbank bij de selectie gebruik van een lijst of een register van deskundigen, behalve in het geval van medische deskundigheid, waarvoor krachtens de wet de volgende openbare instelling bevoegd is: [Instituto Nacional de Medicina Legal e Ciências Forenses](#).

De benoeming van een deskundige uit het register is een praktijk die door de rechtbanken op grote schaal wordt toegepast.

1.b. Benoeming door de partijen

De rechtbank kan op verzoek van een partij of naar eigen goeddunken een deskundige benoemen. In een litigieuze procedure gelast de rechter deskundigenbewijs indien de beslissing afhangt van de beoordeling van feiten waarvoor wetenschappelijke kennis vereist is.

De partijen hebben niet het recht om een deskundige te benoemen - zij kunnen alleen een voorstel ter zake doen.

In het kader van gezamenlijk deskundigenbewijs kunnen de partijen in civiele procedures een deskundige benoemen. In dergelijke gevallen werkt een door de rechtbank benoemde deskundige samen met een of meer door de partijen benoemde deskundigen.

2. Procedure

2.a. Civiele procedure

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

De rechtbank houdt geen toezicht of controle op de voortgang van het onderzoek van de deskundige. Wanneer het rapport om technische of beroepsredenen niet binnen de door de rechtbank bepaalde termijn kan worden opgesteld, moet de rechtbank daarvan onverwijld in kennis worden gesteld zodat zij zo spoedig mogelijk een nieuwe deskundige kan benoemen.

Er is geen kwaliteitscontrole op de prestaties van de deskundige.

De rechtbank is niet gebonden aan het advies van de deskundige. De rechtbank kan in haar oordeel en beslissing afwijken van het advies van de deskundige. Deze afwijking moet echter gebaseerd zijn op technische gronden en moet gerechtvaardigd zijn.

Er is geen procedure waarbij deskundigen elkaar vóór het proces ontmoeten of aan een kruisverhoor worden onderworpen om te proberen de problemen af te bakenen en de rechtbank in staat te stellen de meningsverschillen te begrijpen.

De partijen kunnen de deskundige bijstand verlenen en hem hun opmerkingen ter overweging doen toekomen. Zij verstrekken tevens alle toelichtingen die de deskundige noodzakelijk acht. Indien de rechter bij de deskundigenprocedure aanwezig is, kan hij ook verzoeken doen die hij passend acht in het kader van die specifieke procedure.

De deskundigen kunnen alle nodige middelen aanwenden om hun taken naar behoren uit te voeren, passende maatregelen treffen, om verduidelijking vragen en om inzage in procesdossiers verzoeken.

De deskundige hoeft met name geen bijeenkomsten met de partijen te beleggen om hun opmerkingen te verzamelen.

1. Deskundigenrapport

Er is geen verplicht referentiemodel dat door de deskundige in zijn rapport moet worden gevolgd.

In het geval van een gezamenlijk deskundigenbewijs, geven de verschillende deskundigen, als er geen unanimitéit is, de motivering voor hun standpunt.

Deskundigen hoeven geen voorlopig rapport in te dienen.

Deskundigen zijn alleen verplicht om in het eindrapport in te gaan op de argumenten van de partijen.

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met andere specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

Soms moet de deskundige een aanvullend rapport opstellen wanneer de rechtbank bijkomende vragen stelt of van de deskundige verlangt dat hij het rapport verduidelijkt.

De deskundigen stellen hun rapport schriftelijk op.

2. Rechtszitting

Indien een van de partijen daarom verzoekt of indien de rechtbank dit verlangt, verschijnen de deskundigen op de laatste zitting om onder ede de gevraagde toelichting te verstrekken.

2.b. Overige

(De antwoorden in dit deel zijn een herhaling van de antwoorden die in andere delen van dit informatieblad werden gegeven)

Een deskundige hoeft in zijn rapport en/of tijdens de gerechtelijke procedure geen rekening te houden met andere specifieke vereisten, zoals bijvoorbeeld jurisprudentie.

De rechtbank houdt geen toezicht of controle op de voortgang van het onderzoek van de deskundige.

Er is geen kwaliteitscontrole op de prestaties van de deskundige.

Partijen kunnen verklaren het rapport te betwisten en kunnen een tegenexpertise ter beschikking stellen voordat de rechtbank over de zaak beslist.

De rechtbank is in principe niet gebonden aan het advies van de deskundige. Wanneer de rechtbank anders beslist, moet zij rechtvaardigen waarom zij het niet eens is met het deskundigenadvies.

Er is geen procedure waarbij deskundigen elkaar vóór het proces ontmoeten of aan een kruisverhoor worden onderworpen om te proberen de problemen af te bakenen en de rechtbank in staat te stellen de meningsverschillen te begrijpen.

Deskundigen mogen tijdens de procedure met de partijen in contact staan.

De partijen kunnen in beginsel aanwezig zijn bij de uitvoering van de deskundigenonderzoeken en kunnen opmerkingen maken en reageren op vragen van deskundigen.

De deskundige hoeft met name geen bijeenkomsten met de partijen te beleggen om hun opmerkingen te verzamelen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute (EEI).

Laatste update: 07/03/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Roemenië

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Roemenië worden de registers van deskundigen gesorteerd op specialisme. De registers van deskundigen worden door het ministerie van Justitie ter beschikking gesteld van de rechtbanken en worden bijgehouden door de civiele rechtbanken of de strafrechtbanken. De registers zijn hier te vinden.

De deskundigen worden gemachtigd en in het register opgenomen nadat zij een door het ministerie van Justitie georganiseerd examen hebben afgelegd.

Om de status van gerechtelijk deskundige te verkrijgen, moet een kandidaat aan de volgende voorwaarden voldoen:

onderdaan zijn van Roemenië, van een lidstaat van de Europese Unie of van een land dat deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte of van de Zwitserse Bondsstaat;

de Roemeense taal machtig zijn;

volledige handelingsbekwaam zijn;

afgestudeerd zijn in het specialisme waarvoor hij het deskundigenexamen aflegt, bewezen door middel van een diploma;

ten minste drie jaar werkervaring in dit specialisme hebben;

medisch geschikt zijn voor het werk van een deskundige;

geen strafblad hebben en een goede professionele en sociale reputatie genieten;

geslaagd zijn voor het examen dat door het ministerie van Justitie is georganiseerd.

Onderdanen van een andere lidstaat van de Europese Unie of een land dat deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte en Roemeense

onderdanen die de vereiste beroepskwalificatie in een andere lidstaat van de Europese Unie of een land dat deel uitmaakt van de Europese Economische Ruimte hebben verworven, kunnen onder dezelfde voorwaarden als Roemeense onderdanen de status van deskundige in Roemenië verwerven.

Deskundigen kunnen uit het register worden geschrapt als zij dat wensen, als zij niet meer aan de eisen voldoen of als de bevoegde autoriteit daartoe beslist.

II. Kwalificaties van deskundigen

Deskundigen moeten lid zijn van een beroepsorganisatie om zich deskundige te kunnen noemen.

III. Vergoeding van deskundigen

1. Civiele procedure

In de rechterlijke beslissing tot benoeming van een deskundige worden het honorarium van de deskundige en, in voorkomend geval, het voorschot op de reiskosten vastgesteld. De rechtbank kan de deskundige vragen de kosten van het deskundigenonderzoek binnen een bepaalde termijn schriftelijk te begroten.

Het bewijs van betaling van het honorarium wordt binnen vijf dagen na de benoeming of binnen de door de rechtbank vastgestelde termijn ter griffie van de rechtbank neergelegd door de partij tot wie het bevel was gericht. De rechtbank kan het honorarium verhogen totdat het rapport is verstrekt.

2. Strafprocedure

De deskundige heeft recht op een honorarium voor de uitvoering van het deskundigenonderzoek. Het bedrag van het honorarium wordt door de openbaar aanklager of de rechtbank vastgesteld afhankelijk van de aard en de complexiteit van de zaak en de door de deskundige gemaakte kosten.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Deskundigen worden aansprakelijk gesteld volgens het algemene recht inzake overeenkomsten en inzake onrechtmatige daad. Zij zijn verplicht om mogelijke aansprakelijkheid te dekken via een beroepsaansprakelijkheidsverzekering.

Gerechtelijke technische deskundigen die zich bij de uitoefening van hun werkzaamheden schuldig hebben gemaakt aan wangedrag, kunnen door de centrale raad voor gerechtelijke technische deskundigen worden onderworpen aan de volgende disciplinaire maatregelen, die in verhouding staan tot de ernst van de gepleegde strafbare handeling:

schriftelijke waarschuwing;

opschorting van het recht om gerechtelijke deskundigenonderzoeken te verrichten gedurende een periode van drie maanden tot een jaar;

intrekking van de status van gerechtelijk deskundige.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

De belangrijkste wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op gerechtelijk deskundigen in Roemenië, zijn de artikelen 330 en 331 van het Roemeense wetboek van burgerlijke rechtsvordering. Verder zijn de artikelen 172-191 van het Roemeense wetboek van strafvordering van toepassing. Deskundigen worden in de registers gesorteerd op specialisme. De registers van deskundigen zijn openbaar en worden op de website van het ministerie van Justitie gepubliceerd.

Deskundigen moeten een aanvraag indienen om in het register te worden opgenomen.

1. Benoeming van deskundigen

Het Roemeense **civiele recht** voorziet in de benoeming van een of drie deskundigen. Deskundigen kunnen door de rechtbank en door de betrokken partijen worden benoemd. De partijen kunnen in onderlinge overeenstemming één deskundige benoemen. Indien zij niet tot een overeenstemming komen, wordt de deskundige door de rechtbank in openbare zitting op willekeurige basis benoemd uit een lijst die door het bureau van deskundigen is opgesteld en verstrekt. Het Roemeense **strafrecht** voorziet in de benoeming van slechts één deskundige. De deskundige kan worden benoemd door de rechtbank tijdens het proces en door de openbaar aanklager tijdens de fase van het strafrechtelijk onderzoek. Over het algemeen benoemt de openbaar aanklager of de rechtbank één deskundige. Alleen in situaties waarin interdisciplinaire kennis vereist is, worden twee of meer deskundigen benoemd.

Daartoe wordt hetzelfde register gebruikt als in een civiele procedure. De eisen die aan deskundigen worden gesteld, zijn zowel in strafrechtelijke als in civiele procedures gelijk.

a) Benoeming door een rechtbank

De civiele rechtbank of de strafrechtbank heeft de bevoegdheid om een deskundige te benoemen, hetzij ambtshalve, hetzij op uitdrukkelijk verzoek van een partij, indien de relevante feiten alleen met de hulp van een specialist kunnen worden vastgesteld. In dit geval zal de deskundige binnen een bepaalde termijn antwoorden op de vragen die door de rechtbank of de openbaar aanklager worden gesteld. De deskundige moet elk belangenconflict aan de rechtbank melden. De door de rechtbank benoemde deskundigen hebben toegang tot het dossier.

b) Benoeming door de partijen

In Roemenië bestaan er veel soorten deskundigen die door partijen kunnen worden benoemd:

gemachtigde onafhankelijke deskundigen die op verzoek van de partijen of de beklaagde worden benoemd (artikel 172, lid 8, van het wetboek van strafvordering),

officiële deskundigen van laboratoria of gespecialiseerde instellingen,

gemachtigde onafhankelijke nationale deskundigen,

deskundigen uit het buitenland (artikel 172, lid 8, van het wetboek van strafvordering).

Wanneer er geen gemachtigde deskundigen beschikbaar zijn, kan de rechtbank het advies vragen van een of meer personen of specialisten op het desbetreffende gebied (artikel 330, lid 3, van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering), die dus als buitengerechtelijke deskundigen en getuige-deskundige zullen optreden. De door de partijen benoemde deskundigen houden toezicht op het optreden van een door de rechtbank benoemde deskundige. Het is niet mogelijk dat de partijen een deskundige benoemen zonder dat de rechtbank een deskundige heeft benoemd (artikel 173, lid 4, van het wetboek van strafvordering). Getuige-deskundigen zijn getuigen met specifieke wetenschappelijke of technische kennis, die door de rechtbank worden verhoord.

Deskundigen hebben het recht om te weigeren het deskundigenonderzoek uit te voeren om dezelfde redenen als die waarom getuigen kunnen weigeren een getuigenis af te leggen.

2. Procedure

a) Civiele procedure

De rechter is niet aan het advies van de deskundige gebonden. De enige verplichting van de deskundige bestaat erin het rapport te verstrekken.

Deskundigen mogen tijdens de procedure in contact staan met de partijen, terwijl de door de rechtbank benoemde deskundigen daarvoor de toestemming van de rechtbank nodig hebben.

i. Deskundigenrapport

In de Roemeense deskundigenprocedure is geen voorlopig deskundigenrapport vereist. Het hoofdrapport kan alleen schriftelijk worden uitgebracht. De deskundige moet bij het opstellen van zijn rapport een bepaalde structuur volgen.

Indien in het deskundigenrapport verduidelijkingen of aanvullingen vereist zijn, of indien er tegenstrijdigheden zijn tussen de adviezen van de deskundigen, kan de rechtbank, ambtshalve of op verzoek van de partijen, de deskundigen vragen hun rapporten te verduidelijken of aan te vullen.

De rechtbank kan op verzoek van de partijen of ambtshalve een tegenonderzoek gelasten als daar goede redenen voor zijn. Het tegenonderzoek wordt verricht door een andere deskundige dan de deskundige die het oorspronkelijke rapport heeft opgesteld. De rechtbank beslist vrijelijk op welke redenering zij haar oordeel baseert.

ii. Rechtszitting

Tijdens de strafrechtelijke vervolging of het proces kan de deskundige op verzoek van de openbaar aanklager of de partijen of ambtshalve door de onderzoeksrechter of de rechtbank worden gehoord, indien de hoorzitting nodig is om de bevindingen of conclusies van de deskundige te verduidelijken.

In een civiele procedure worden deskundigen, voor zover zij terstond hun advies kunnen uitbrengen, tijdens de hoorzitting gehoord volgens dezelfde regels als die welke gelden voor getuigenverhoor, en wordt hun advies in de uitspraak vastgelegd.

b) Strafprocedure

Indien de openbaar aanklager of de rechtbank van mening is dat het deskundigenonderzoek onvolledig is en deze tekortkoming tijdens de rechtszitting niet door de deskundige kan worden verholpen, gelast de rechtbank ambtshalve of op verzoek van de partijen dat een bijkomend deskundigenonderzoek door dezelfde deskundige wordt uitgevoerd. Als het niet mogelijk is om dezelfde deskundige te benoemen, wordt een tegenonderzoek gelast.

De openbaar aanklager of de rechtbank gelast een nieuw deskundigenonderzoek indien de conclusies van het deskundigenrapport onduidelijk of tegenstrijdig zijn en deze tekortkomingen tijdens de rechtszitting niet door de deskundige kunnen worden verholpen.

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het European Expertise & Experts Institute EEEI.

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Slovenië

I. Lijsten en registers van deskundigen

Het ministerie van Justitie van de Republiek Slovenië houdt een register van deskundigen bij.

Dat register is openbaar en kan [hier](#) worden ingezien.

De Sloveense wetgeving bevat geen definitie van het begrip "getuige-deskundige". Er is echter een onderscheid tussen de getuige-deskundige, de deskundige en de gerechtelijk deskundige.

Niet alle deskundigen staan in het register; het bevat alleen gerechtelijke deskundigen. Het register telt vijftig hoofdgroepen en ongeveer duizend deskundigen.

II. Kwalificaties van de deskundigen

Overeenkomstig artikel 16 van de Sloveense wet betreffende gerechtelijke deskundigen, erkende taxateurs en gerechtstolken zijn de voornaamste criteria waaraan deskundigen moeten voldoen om te worden opgenomen, als volgt:

burger van de Republiek Slovenië, een lidstaat van de Europese Unie of een lidstaat van de Europese Economische Ruimte zijn en de Sloveense taal actief beheersen;

niet bij een in kracht van gewijsde gegane beslissing zijn veroordeeld voor een opzettelijk begaan strafbaar feit waardoor zij vanuit ethisch oogpunt zodanig ongeschikt zouden zijn om als gerechtelijk deskundige adviezen uit te brengen, dat de onpartijdige of professionele uitoefening van hun functies of de goede naam van de rechtbank in het gedrang zou kunnen komen;

in het bezit zijn van een universitair diploma van vóór het stelsel van Bologna of een masterprogramma hebben afgerond in het kader van het stelsel van Bologna, en beschikken over beroepskennis, vaardigheden en praktijkervaring op een voor de verrichting van een bepaald type werkzaamheden als deskundige passend niveau;

minstens zes jaar ervaring hebben opgedaan op het gebied waarop zij als deskundige werkzaamheden willen verrichten en geen activiteiten verrichten die onverenigbaar zijn met de gerechtelijke deskundigheid.

Iedereen die wil worden aangewezen als gerechtelijk deskundige, moet dat via het daarvoor bestemde formulier en naar aanleiding van een open uitnodiging kenbaar maken aan het ministerie van Justitie. Om de kennis, praktische bekwaamheid en ervaring te bepalen, onderwerpt het ministerie de kandidaat aan een speciale vaardigheidstoets. Daarna neemt het ministerie een beslissing en legt de geselecteerde deskundige een eed af.

Voor registratie hoeft geen gedrags- of beroepscode te worden onderschreven.

Er worden eisen gesteld op het gebied van voortdurende professionele ontwikkeling. Gerechtelijke deskundigen moeten erop toezien dat zij steeds over actuele kennis beschikken en op de hoogte blijven van de methoden die op hun vakgebied worden gehanteerd, of deelnemen aan overleg en beroepsopleidingen die worden georganiseerd door een bevoegde overheidsinstantie, een erkende organisatie, een beroepsvereniging of een andere professionele instelling. Vijf jaar na hun eerste aanwijzing en na elke nieuwe termijn van vijf jaar moeten alle gerechtelijke deskundigen aan de Raad van deskundigen bewijs verstrekken van de in de achterliggende vijf jaar door hen gevolgde beroepsopleidingen. De raad verifieert de bekwaamheid van de deskundigen.

Algemene beroepsopleidingen betreffen basiskennis van het grondwettelijk kader van de Republiek Slovenië, de organisatie en werking van de rechterlijke macht, gerechtelijke procedures, regels inzake bewijslast, wettelijke bepalingen inzake de rechten en verplichtingen van gerechtelijke deskundigen, erkende taxateurs en gerechtstolken, het recht en de instellingen van de Europese Unie en andere onderwerpen in verband met het werk van gerechtelijke deskundigen, erkende taxateurs en gerechtstolken.

Speciale beroepsopleidingen betreffen specifieke bekwaamheden voor de diverse gebieden en deelgebieden van deskundigheid.

Deskundigen kunnen in het register worden ingeschreven zonder lid te zijn van een beroepsvereniging.

Deskundigen kunnen permanent uit het register worden geschrapt door de minister:

indien in het kader van een tuchtprocedure hun recht op het uitvoeren van werkzaamheden als deskundige definitief is ingetrokken;

als zij schriftelijk verklaren geen diensten meer te willen leveren als gerechtelijk deskundige;

bij ontslag van een deskundige;

als een deskundige van rechtswege een strafbaar feit ten laste is gelegd waarop een gevangenisstraf van meer dan twee jaar staat; in dit geval schrappt het ministerie de deskundige uit het openbare gedeelte van het register binnen drie dagen na in kennis te zijn gesteld van het rechtsfeit. De deskundige wordt weer opgenomen in het openbare gedeelte van het register zodra er geen redenen meer zijn voor de schrapping.

III. Beloning van de deskundigen

De beloning van gerechtelijke deskundigen is wettelijk geregeld. De hoogte van de beloning hangt met name af van het aantal pagina's van het gerechtelijk dossier, de tijd besteed aan het onderzoek en de voorbereiding van de hoorzitting, de vraag of het nodig is aanvullende documenten te vergaren en te bestuderen, de vraag of een onderzoek nodig is en de complexiteit van de zaak. Naast hun beloning hebben deskundigen recht op vergoeding van hun kosten en uitgaven.

De partijen kunnen voor de vergoeding van de deskundige rechtsbijstand krijgen volgens voorgeschreven tarieven.

In de uitspraak van de rechtbank is bepaald door welke partij(en) de vergoeding moet worden betaald.

IV. Verantwoordelijkheid van de deskundigen

De aansprakelijkheid van de deskundige kent geen wettelijke beperking. De algemene regelgeving is van toepassing. Deskundigen zijn niet verplicht een beroepsaansprakelijkheidsverzekering te sluiten om hun eventuele aansprakelijkheid te dekken.

V. Aanvullende informatie over de deskundigenprocedure

De Sloveense wet betreffende gerechtelijke deskundigen, erkende taxateurs en gerechtstolken is helaas niet online beschikbaar in het Engels.

1. Aanwijzing van de deskundigen

1a. Aanwijzing door een rechtbank

De rechtbank kan iedereen aanwijzen die hij geschikt en bekwaam acht. In de meeste gevallen wijst de rechtbank een deskundige uit het officiële register aan.

1b. Aanwijzing door de partijen

De partijen kunnen de conclusies van de door de rechtbank aangewezen deskundige aanvechten en daartoe voor eigen rekening een deskundige in de arm nemen.

2. Procedure

A) Civiele procedure

De partijen zijn verplicht de deskundige te voorzien van gedetailleerde informatie, aanwijzingen en vragen.

Deskundigen kunnen contact opnemen met de partijen als zij dat nodig achten om tot hun oordeel te komen.

De rechter ziet niet toe op de voortgang van het onderzoek door de deskundige. Deskundigen zijn echter wel verplicht de rechtbank te laten weten of zij verwachten hun werkzaamheden op tijd te voltooien. Er is geen kwaliteitscontrole. Rechtbanken zijn niet gebonden door het in het deskundigenrapport verwoorde oordeel.

De partijen kunnen het rapport aanvechten door verklaringen af te leggen of door de rechtbank te voorzien van contra-expertise voordat de rechter uitspraak doet.

Als een partij verzoekt om de behandeling van andere kwesties of als de rechtbank meer informatie nodig heeft, kan de rechtbank vragen om een aanvullend rapport.

De rechter is niet gebonden door het oordeel van de deskundige maar weegt dat doorgaans mee in de eindbeslissing.

1. Deskundigenrapport

Naargelang de voorkeur van de rechtbank brengt de deskundige schriftelijk of mondeling verslag uit.

In het eindrapport moet de deskundige ingaan op de argumenten van de partijen. Er zijn geen voorschriften voor de opbouw van het rapport en er zijn ook geen andere specifieke criteria waaraan deskundigen zich moeten houden in hun rapport.

De Sloveense wet betreffende gerechtelijke deskundigen, erkende taxateurs en gerechtstolken bevat algemene en individuele richtlijnen voor het opstellen van deskundigenrapporten, die worden bekendgemaakt op de website van het ministerie van Justitie. De richtlijnen moeten worden goedgekeurd door de Raad van deskundigen en eenvormige aanwijzingen bevatten voor de wijze van opbouw en opstelling van de rapporten. Binnen twee jaar nadat voornoemde wet in werking is getreden (d.w.z. vóór 1 januari 2021), moeten er algemene en individuele richtlijnen over de gebieden en deelgebieden van de gerechtelijke deskundigen worden goedgekeurd en gepubliceerd op de website van het ministerie.

2. Zitting

Deskundigen zijn verplicht ter zitting aanwezig te zijn als de rechtbank dat van hen verlangt.

B) Andere procedures

De andere procedures komen grotendeels overeen met de civiele procedure.

Bovenstaande informatie is verzameld in het kader van het project "Find an Expert" met behulp van contactpersonen voor elk land die zijn geselecteerd door het [European Expertise and Expert Institute](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Een deskundige zoeken - Zweden

I. Lijsten en registers van deskundigen

In Zweden worden geen lijsten of registers van deskundigen bijgehouden en zijn er geen plannen om dergelijke registers in te voeren.

II. Kwalificaties van deskundigen

Niet van toepassing.

III. Vergoeding van deskundigen

Niet beschikbaar.

IV. Aansprakelijkheid van deskundigen

Niet beschikbaar.

V. Aanvullende informatie over deskundigenprocedures

1. Benoeming van deskundigen

a) Benoeming door een rechtbank

Het is ongebruikelijk dat de rechtbank zelf een deskundige benoemt in een gerechtelijke procedure.

b) Benoeming door de partijen

In Zweden worden deskundigen die in een gerechtelijke procedure optreden, meestal ingeschakeld door een partij bij een proces, wat betekent dat de regels die gelden voor getuigen ook van toepassing zijn op de deskundige. ("getuige-deskundige")

2. Procedure

De Zweedse rechtstraditie is gebaseerd op het beginsel van vrij onderzoek van bewijsmateriaal, wat betekent dat het overgelegde bewijsmateriaal niet louter op procedurele gronden wordt afgewezen. De getuigenis van een getuige-deskundige ontleent dus zijn waarde aan de conclusies en verklaringen in elke afzonderlijke zaak. De bewijskracht van de verklaring wordt door de rechtbank beoordeeld en de geloofwaardigheid en de vakbekwaamheid van de getuige om de conclusies te trekken, moeten door partijen worden vastgesteld (door middel van een verhoor en een kruisverhoor).

Het Zweedse wetboek van procesrecht en de regels daarin inzake bewijsvoering zijn in het algemeen gebaseerd op de beginselen van onmiddellijkheid van bewijs, concentratie van het proces en mondelinge voordracht.

Een getuigenverklaring is het meest waardevol wanneer het risico op misverstanden afneemt, wat het geval is wanneer de getuige persoonlijk verschijnt: voor de rechtbank is het gemakkelijker om de betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van de verklaring te beoordelen. In sommige opzichten waarborgt de regel ook het recht van de partijen op kruisverhoor (behoud van het beginsel van gelijkheid van wapens).

Een gevolg van deze beginselen is dat het bewijsmateriaal min of meer altijd wordt gepresenteerd tijdens de hoofdzitting voor de rechtbank.

Bewijsverklaringen moeten daarom rechtstreeks en mondeling voor de rechtbank worden gepresenteerd. Schriftelijke verklaringen/verklaringen onder ede /gefilmd verhoor worden normaal gesproken niet geaccepteerd als vervanging voor een persoonlijke verklaring (met uitzondering van video-opnamen van verklaringen door jeugdigen).

Sinds 2008 wordt steeds vaker toegestaan dat getuigenverklaringen en verhoren in het kader van de hoofdzitting per telefoon of per videoconferentie plaatsvinden: videoconferentie – meestal in een vergaderzaal in een rechtbank binnen het gerechtelijke district van de getuige – wordt algemeen aanvaard als gelijkwaardig aan een verschijning in persoon voor de rechtbank.

In de praktijk wordt het verbod op verklaringen onder ede niet toegepast op attesten die door artsen en ambtenaren worden afgegeven; dit is echter altijd afhankelijk van de zaak en het beschikbare bewijsmateriaal.

Op het gerechtelijk deskundigenonderzoek zijn de bepalingen van het Zweedse wetboek van procesrecht van toepassing, meer bepaald:

[Zweeds wetboek van procesrecht \(1942:740\)](#)

[Zweeds wetboek van procesrecht \(1998:000\)](#) (hoofdstuk 40, blz. 215 s., niet bijgewerkt)

De hier gepresenteerde informatie is in het kader van het project "Een deskundige zoeken" verzameld bij nationale contactpunten die zijn geselecteerd door het [European Expertise & Experts Institute EEEI](#).

Laatste update: 22/12/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.